

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

An Oifig Achomharc
Talmhaíochta
Agriculture
Appeals Office

An Oifig Achomharc Talmhaíochta Tuarascáil Bhliantúil 2025

Don Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara

Cuirim Tuarascáil Bhliantúil na hOifige Achomharc Talmhaíochta faoi bhráid na hOifige Achomharc Talmhaíochta leis seo de bhun fhorálacha Alt 14(1) den Acht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001 (arna leasú). Is í seo an 24ú Tuarascáil Bhliantúil a cuireadh isteach maidir le hobair na hOifige Achomharc Talmhaíochta ó bunaíodh í in 2002.

Siobhán Casey
Stiúrthóir Gníomhach Achomharc Talmhaíochta
22 Meitheamh 2026

An Oifig Achomharc
Talmhaíochta
Cúirt Choill Mhinsí
Port Laoise
Co. Laoise
R32 DTW5

Teileafón: 057 86 31900
Seoladh rphoist:
appeals@agriappeals.gov.ie
Suíomh Gréasáin:
www.agriappeals.gov.ie

Tá an Tuarascáil seo ar fáil freisin i mBéarla.
This report is also available in English.

Clár Ábhair

Réamhrá	3
Forléargas 2025	4
Forléargas ar an Oifig Achomharc Talmhaíochta	5
Céimeanna achomhairc	7
Torthaí Féideartha na nAchomharc	9
Staidreamh 2025	10
Iarrataí ar Fhaisnéis	19
Gníomhaíochtaí eile a bhaineann le hAchomharc	20
Samplaí d'Achomhairc a Cinneadh le linn 2025	21
Moltaí lena mBreithniú ag an Roinn	31
Moltaí lena mbreithniú ag Iarratasóirí Scéime	35
Aguisín A: Cairt Eagrúcháin na hOifige Achomhairc Talmhaíochta	39
Aguisín B: Reachtaíocht Rialaithe	40

Réamhrá

Tá áthas orainn Tuarascáil Bhliantúil 2025 na hOifige Achomharc Talmhaíochta a chur i láthair. Chomh maith lena phríomhfheidhm a chomhlíonadh maidir le tuairisciú don Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara ar ghníomhaíochtaí na hOifige, táthar ag súil go soláthrófar leis an Tuarascáil seo faisnéis úsáideach do gach duine a bhfuil baint acu leis an bpróiseas achomharc agus don phobal feirmeoireachta i gcoitinne.

Lean an Oifig uirthi ag comhlíonadh a príomhfheidhm i rith na bliana maidir le seirbhís achomharc neamhspleách agus éifeachtúil a chur ar fáil do rannpháirtithe i Scéimeanna arna riar ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara. Cuireann an Oifig tacaíocht riaracháin agus rúnaíochta ar fáil freisin don Choiste Achomharc Foraoiseachta agus don Bhord Achomhairc um Cheadúnais Dobharshaothraithe ina bhfeidhm neamhspleách cinnteoireachta.

In 2025, d'oibrigh an Oifig ar chur i bhfeidhm na n-athruithe suntasacha reachtaíochta a tugadh isteach leis an Acht um Achomhairc Talmhaíochta (Leasú) 2024 ina leagtar síos go mbunófaí 'Painéal Neamhspleách Athbhreithnithe Achomharc Talmhaíochta'. Is é príomhfheidhm an Phainéil athbhreithniú a dhéanamh ar chinntí na nOifigeach Achomharc, ról a dhéanann Stiúrthóir na hOifige faoi láthair. Leanadh ar aghaidh le hobair ar an Rialachán lena leagfar síos nósanna imeachta maidir le feidhmiú an Phainéil Athbhreithnithe i rith 2025 agus tá céim suntasach bainte amach sa mhéid sin. Meastar go reáchtálfar comórtas neamhspleách chun Cathaoirleach agus cúigear comhaltaí a earcú, agus ina dhiaidh sin cuirfidh an tAire tús leis an Acht agus beidh an Painéal ag feidhmiú.

San Oifig chonacthas úsáid shuntasach fós á baint as an tseirbhís achomhairc ar líne le linn 2025 agus cuireadh 38% de na hachomhairc isteach ar an mbealach sin le linn na bliana. Ar an gcaoi chéanna, tháinig méadú ar úsáid na

Stiúrthóir saoráide chun éisteachtaí ar líne a thionól agus reáchtáladh 19 n-éisteacht den sórt sin. Cuireann an dá áis feabhas i gcónaí ar éifeachtúlacht agus ar chaighdeán na seirbhíse a chuirtear ar fáil d'achomharcóirí. Ina theannta sin, tar éis próiseas fada, cuireadh córas nua TF ar fáil don fhoireann inmheánach in 2025, rud a chuireann córas nua-aimseartha tuairiscithe agus próiseála ar fáil.

Ba é 417 líon na n-achomharc a fuair an Oifig in 2025, sin laghdú díreach faoi bhun 14% ar líon na n-achomharc a fuarthas an bhliain roimhe sin. Tá sé som ag teacht le patrún an laghdaithe bhliantúil a fianaíodh ó bhuaicbhliain 2021. Cé go bhféadfadh go leor tosca a bheith freagrach as an bpatrún som, is dócha go bhfuil an treocht reatha maidir le líon laghdaithe achomharc nasctha le feasacht níos mó ar an tábhacht ríthábhachtach a bhaineann le comhlíonadh Téarmaí agus Coinníollacha na scéimeanna agus mar thoradh ar an aistriú chuig iarratais ar líne aithnítear agus ceartaíodh earráidí ag céim luath.

Ba é 488 líon na n-achomharc a cuireadh i gcrích i rith na bliana, i bhfad níos mó ná líon na n-achomharc a fuarthas agus a tharla i gcomhthéacs líon laghdaithe Oifigeach Achomharc. Ba é 80 lá an meán-am a tógadh chun achomharc a dhúnadh in 2025, laistigh de sprioc trí mhí na hOifige. Le forbairt an chórais inmheánaigh TF baineadh amach garsprioc shuntasach i rith na bliana, rud nach bhféadfaí a dhéanamh gan tiomantas na foirne go léir, agus buíochas agus aitheantas ar leith ag dul do rannóg riaracháin na hOifige Achomharc Talmhaíochta. Is mian linn aitheantas a thabhairt do rannchuidiú na ndaoine a d'fhág an Oifig ar shos gairme agus ar ardú céime in 2025 agus d'fhoireann uile na hOifige a gcuireann a dtiomantas do luachanna an neamhspleáchais, an ionracais agus na gairmiúlachta trí sheirbhís chothrom éifeachtúil a sholáthar.

Lynda O'Regan

Stiúrthóir

Siobhán Casey

Leas-Stiúrthóir

Forléargas 2025

210

ÉISTEACHT Ó BHÉAL
DUINE LE DUINE A
TIONÓLADH

19

CIANÉISTEACHT Ó
BHÉAL A TIONÓLADH

38%

ACHOMHARC A
TAISCEADH AR ÁR
SAORÁID AR LÍNE

80 LÁ

MEÁN-AM CHUN
ACHOMHARC A
DHÚNADH

34%

DE NA hACHOMHAIRC A
DEONAÍODH, A
DEONAÍODH I bPÁIRT NÓ
A LEASAÍODH IN 2025

Forléargas ar an Oifig Achomharc Talmhaíochta

Seirbhísí achomhairc arna soláthar ag an Oifig Achomharc Talmhaíochta

Bunaíodh an Oifig Achomharc Talmhaíochta in 2002 de bhun an Achta um Achomhairc Talmhaíochta, 2001, arna leasú. Leagtar síos sna Rialacháin um Achomhairc Talmhaíochta, 2002 feidhmeanna neamhspleácha an Stiúrthóra agus na nOifigeach Achomharc agus na cinntí scéime a d'fhéadfaí a achomharc chuig an Stiúrthóir. Áirítear i Sceideal 1 a ghabhann leis an Acht liosta scéimeanna atá á riaradh ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (An Roinn). Féadfaidh feirmeoirí atá míshásta le cinntí na Roinne maidir lena dteidlíocht faoi na scéimeanna atá liostaithe i Sceideal 1 a ghabhann leis an Acht a chur faoi bhráid an Stiúrthóra. Agus cinneadh á dhéanamh ar achomharc, ní mór d'Oifigeach Achomharc Téarmaí agus Coinníollacha na Scéime agus aon reachtaíocht ábhartha a chomhlíonadh. Ba cheart do dhuine a dhéanann achomharc chuig an Oifig Achomharc Talmhaíochta a chinntiú go dtagann an t-ábhar faoi dhlínse Oifigigh Achomharc chun aghaidh a thabhairt air.

In 2017, leasaíodh an tAcht chun achomhairc i gcoinne chinntí na Roinne maidir le ceadúnais foraoiseachta ar leith a áireamh. In 2018 bhunaigh an tAire an Choiste Achomharc Foraoiseachta chun breithniú a dhéanamh ar achomhairc den chineál sin agus cinneadh a dhéanamh ina leith. Cathaoirleach neamhspleách a bhíonn ar an gCoiste Achomharc Foraoiseachta agus tá roinnt comhaltaí seachtracha air, agus ceapadh cuid acu sin mar Leaschathaoirleach agus le linn 2025 d'oibrigh beirt Oifigeach Achomharc Talmhaíochta mar chomhaltaí den Choiste Achomharc Foraoiseachta. Tá an Coiste Achomharc Foraoiseachta neamhspleách ina

fheidhm. Cuireann an Oifig Achomharc Talmhaíochta tacaíocht riaracháin agus rúnaíochta ar fáil don Choiste Achomharc Foraoiseachta agus don Bhord Achomhairc um Cheadúnais Dobharshaothraithe

Ráiteas Misin na hOifige Achomharc Talmhaíochta

Is mar a leanas misean na hOifige:

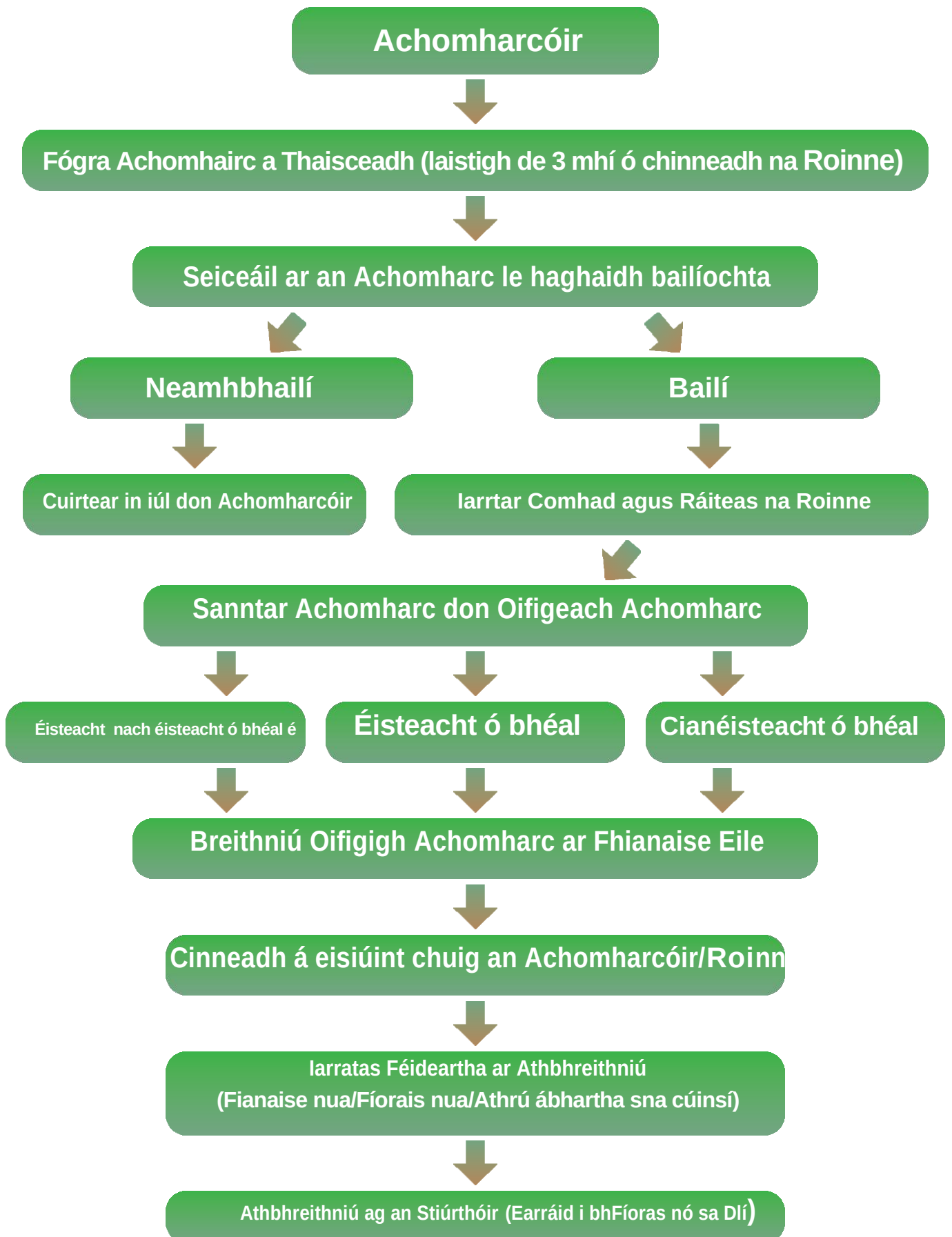
“seirbhís achomharc talmhaíochta neamhspleách, inrochtana, cothrom, agus tráthuíl a chur ar fáil d’iarratasóirí scéime a dhéanann achomharc in aghaidh cinntí arna n-eisiúint faoi scéimeanna ainmnithe na Roinne Talmhaíochta, Bia agus Mara, agus tacú leis an seachadadh, trí bhallraíocht agus tacaíocht riaracháin, don Choiste Achomharc Foraoiseachta agus do sheirbhís achomharc le haghaidh cinntí arna n-eisiúint ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara ar cheadúnais foraoiseachta agus na seirbhísí sin a sheachadadh ar bhealach cúirtéiseach.”

Lámhleabhar Nósanna Imeachta

Faoin Acht um Shaoráil Faisnéise, 2014, tá dualgas dlíthuíl ar an Oifig Achomharc Talmhaíochta Lámhleabhar Nósanna Imeachta a ullmhú ina leagtar amach nósanna imeachta atá le leanúint ag an Oifig.

Is féidir teacht ar na Lámhleabhair le haghaidh Achomharc Talmhaíochta ar a suíomh idirlín, www.agriappeals.gov.ie

An Próiseas Achomharc Talmhaíochta

Céimeanna achomhairc

1 Achomharc a Thaisceadh

Sula gcuirtear achomharc isteach, ní mór d'iarratasóirí Athbhreithniú Inmheánach a lorg ar chinneadh na Roinne ar dtús. Mura n-éiríonn leis sin, bíonn **trí mhí** ag na hiarratasóirí ó dháta chinneadh athbhreithnithe na Roinne chun achomharc a thaisceadh leis an Oifig Achomharc Talmhaíochta. Ní ghlacfaidh an Stiúrthóir le hachomharc a fhaightear tar éis na tréimhse trí mhí ach amháin sa chás ina bhfuil cúinsí eisceachtúla ann as ar eascair an mhoill maidir leis an achomharc a thaisceadh.

Ní mór d'iarratasóirí scéime Foirm um Fhógra Achomhairc a chomhlánú nach mór a chur faoi bhráid na hOifige Achomhaic Talmhaíochta mar aon le cóip de chinneadh na Roinne faoi achomharc. Ní mór go mbaineann cinneadh na Roinne faoi achomharc le scéim a liostaítear i Sceideal 1 den Acht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001¹, arna leasú.

Tá trí rogha ann chun Fógra Achomhairc a chur isteach:

- i. **Áis ar líne:** Féadtar an Fógra Achomhairc a thaisceadh ar líne, móide cóip de chinneadh na Roinne agus aon cháipéis ghaolmhar ag: www.agriappeals.gov.ie
- ii. **Rphost:** Féadtar an Fógra Achomhairc a íoslódáil, a chomhlánú, a shíniú le cóip de chinneadh na Roinne agus aon cháipéis ghaolmhar a sheoladh ar ríomhphost chuig appeals@agriappeals.gov.ie
- iii. **Post:** Féadtar an Fógra Achomhairc a phriontáil, a chomhlánú agus a shíniú, le cóip de

chinneadh na Roinne agus aon cháipéis ghaolmhar a sheoladh chuig:

An Oifig Achomharc Talmhaíochta
Cúirt Chill Mhinsí
Port Laoise Co.
Laoise
R32 DTW5

Achomharc a Phróiseáil

Seiceáiltear achomhairc nuair a fhaightear iad chun a mbailíocht a dheimhniú.

Nuair a fhaightear achomharc, cuireann an Oifig Achomharc forais achomhairc an achomharcóra ar aghaidh chuig an Roinn mar aon le hiarraidh ar aon cháipéis ábhartha agus ráiteas a fhreagraíonn d'fhorais an achomharcóra. Ar chomhad agus ráiteas na Roinne a fháil, sannann an Stiúrthóir an cás d'Oifigeach Achomharc lena bhreithniú agus lena chinneadh. Cuirtear ráiteas na Roinne ar fhorais achomhairc an achomharcóra ar aghaidh chuig an achomharcóir ina dhiaidh sin.

2 Éisteacht ó Bhéal

Féadfaidh achomharcóirí a roghnú éisteacht ó bhéal a bheith acu mar chuid dá n-achomharc, agus cuirtear é sin in iúl don Oifig ar an bhFoirm um Fhógra Achomhairc. I gcás nach n-iarrann achomharcóir éisteacht ó bhéal, féadfaidh Oifigeach Achomharc cinneadh a dhéanamh ceann a thionól más rud é, i dtuairim an Oifigigh Achomharc, go bhfuil gá le héisteacht ó bhéal. Is iad a leanas príomhghnéithe éisteachta ó bhéal:

¹ Déantar Sceideal 1 a nuashonrú go rialta chun Scéimeanna Roinne nua a chur san áireamh. Sceideal Reatha 1: I.R. Uimh. 567 de 2025.

- bíonn siad príobháideach agus neamhfhoirmiúil,
- bíonn an t-achomharcóir i láthair agus féadfaidh sé nó sí ionadaithe a thabhairt leo,
- bíonn ionadaíocht ag an Roinn.

3 An Cinneadh

Breithníonn an tOifigeach Achomharc an fhianaise go léir ón Roinn agus ón achomharcóir araon, lena n-áirítear aon fhianaise a chuirtear i láthair ag éisteacht ó bhéal, áit a reáchtáiltear ceann. Déanann an tOifigeach Achomharc cinneadh ar an achomharc agus cuireann sé nó sí an cinneadh in iúl i scríbhinn don achomharcóir, ina leagtar amach na cúiseanna atá leis an gcinneadh sin.

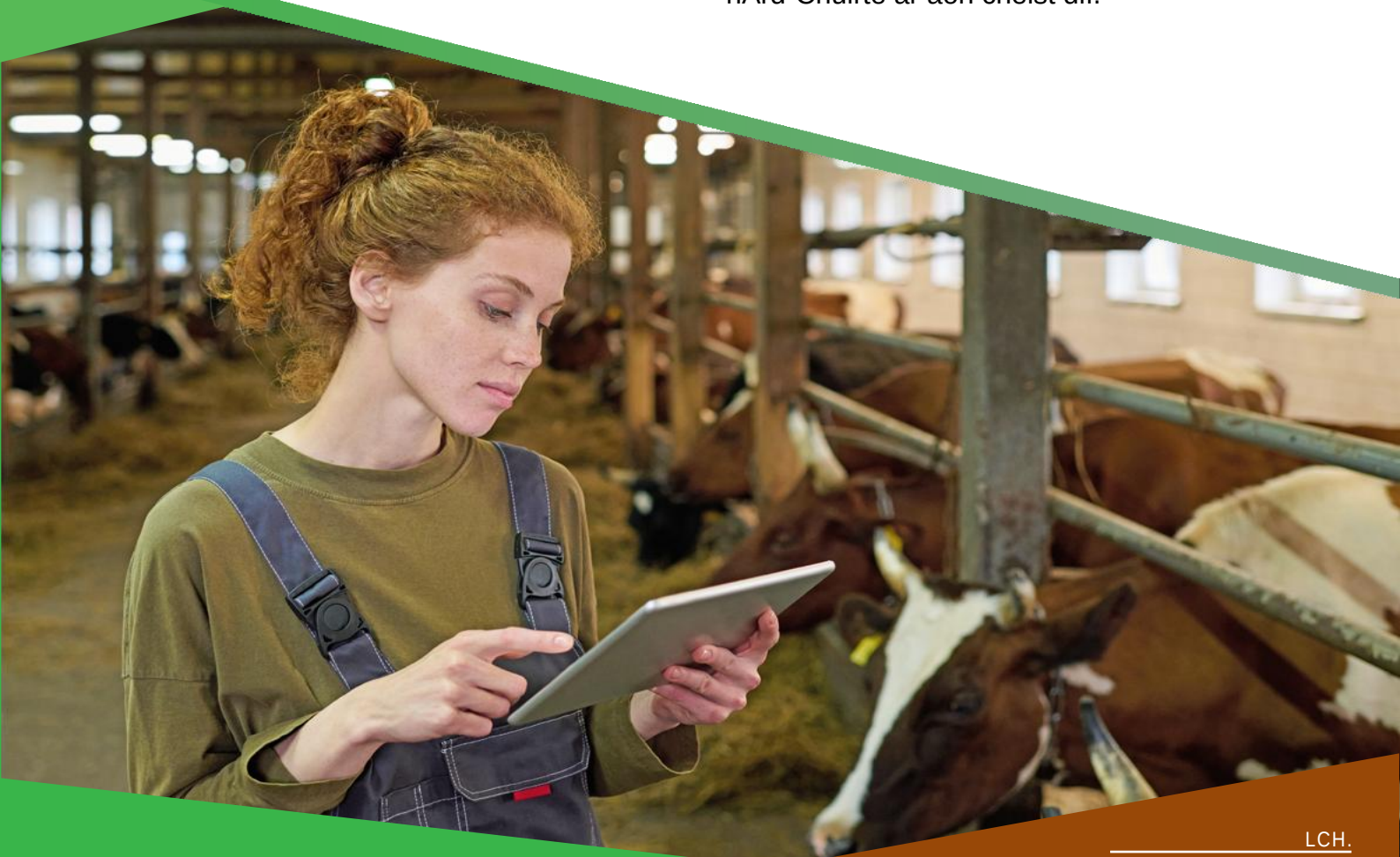
Cuirtear an cinneadh in iúl don Roinn freisin. Tá cinneadh Oifigigh Achomharc críochnaitheach agus dochloíte, ach foráiltear

in Alt 10 den Acht go bhféadfaidh an Roinn nó an t-achomharcóir Athbhreithniú a lorg ar chinneadh an Oifigigh Achomharc sa chás go gcreideann ceachtar páirtí go bhfuil earráid ann i ndáiríre nó sa dlí, sa chinneadh.

Féadfaidh Oifigeach Achomharc athbhreithniú a dhéanamh ar aon chinneadh ó Oifigeach Achomharc má fheictear dó nó di go raibh an cinneadh earráideach i bhfianaise fianaise nua nó i bhfianaise fíoras nua a cuireadh in iúl dó nó di ón dáta a tugadh an cinneadh.

Féadfaidh an Stiúrthóir Achomharc Talmhaíochta athbhreithniú a dhéanamh ar chinneadh ó Oifigeach Achomharc sa chás gur suíodh go ndearnadh botún maidir leis an dlí nó le fíorais an cháis. Ní chuireann achomharc chuig an Oifig seo bac ar achomharcóir a gcás a ardú le hOifig an Ombudsman.

Féadfaidh achomharcóir atá míshásta le cinneadh Oifigigh Achomharc, nó le cinneadh athbhreithnithe an Stiúrthóra achomharc a dhéanamh in aghaidh an chinnidh sin chun na hArd-Chúirte ar aon cheist dlí.

Torthaí Féideartha na nAchomharc

Tá roinnt torthaí féideartha ar achomharc a ndéantar cur síos orthu thíos.

Achomharc Deonaithe

Áirítear sa chatagóir seo cásanna inar chinn an tOifigeach Achomharc, tar éis dó nó di an cás a cuireadh chun cinn a bhreithniú, gur chóir cinneadh na Roinne a chur ar ceal. Tabharfar breac-chuntas sa chinneadh ar an méid a mheasann an tOifigeach Achomharc maidir le teidlíocht duine i ndáil le Scéim.

Achomharc gan a bheith Deonaithe

Áirítear sa chatagóir seo cásanna inar chinn Oifigeach Achomharc, tar éis breithniú a dhéanamh ar an gcás agus ar an bhfaisnéis ábhartha go léir, nach gá an cinneadh ón Roinn a chur ar ceal mar gheall ar fhorais an achomhairc. Sa chás seo, tá an chonclúid chéanna bainte amach ag an Oifigeach Achomharc agus atá bainte amach ag an Roinn maidir le teidlíocht duine i ndáil le Scéim

Achomharc Deonaithe i bPáirt

Áirítear sa chatagóir seo cásanna ina gcinneann Oifigeach Achomharc gur chóir go mbeadh pionós/smachtbhanna níos lú nó athbhreithnithe ná an pionós a fhorchuireann an Roinn i bhfeidhm. Tabharfar breac-chuntas sa chinneadh seo ar an méid a mheasann an tOifigeach Achomharc maidir le teidlíocht duine i ndáil le Scéim.

Athbhreithnithe ag an Roinn

Áirítear sa chatagóir seo cásanna ina ndéanann an Roinn athbhreithniú ar a cinneadh bunaidh i bhfabhar an achomharcóra sula gcuirtear an próiseas achomhairc i gcrích. D'fhéadfadh faisnéis bhreise a sholáthraíonn an t-achomharcóir don Oifig Achomharc Talmhaíochta, faisnéis a chuirtear ar fáil ag éisteachtaí ó bhéal agus/nó mar thoradh ar cheisteanna sonracha arna n-ardú ag an Oifig Achomhairc, a bheith ar na cúiseanna le cinneadh a athbhreithniú.

Neamhbhailí

Áirítear sa chatagóir seo ar ábhair nach cuí don Oifig Achomhaic Talmhaíochta, e.g. scéimeanna nach raibh liostaithe i Sceideal 1 den Acht um Achomhairc Talmhaíochta agus cásanna nach raibh aon chinneadh ón Roinn ann a bhain leis an achomharc.

Lasmuigh den tréimhse ama

Áirítear sa chatagóir seo achomhairc a fuarthas tar éis an spriocdháta trí mhí ó dháta chinneadh na Roinne, agus ní raibh aon imthosca eisceachtúla ann a d'fhágfadh go nglacfadh an Stiúrthóir leis an achomharc déanach.

Achomharc Tarraingthe Siar

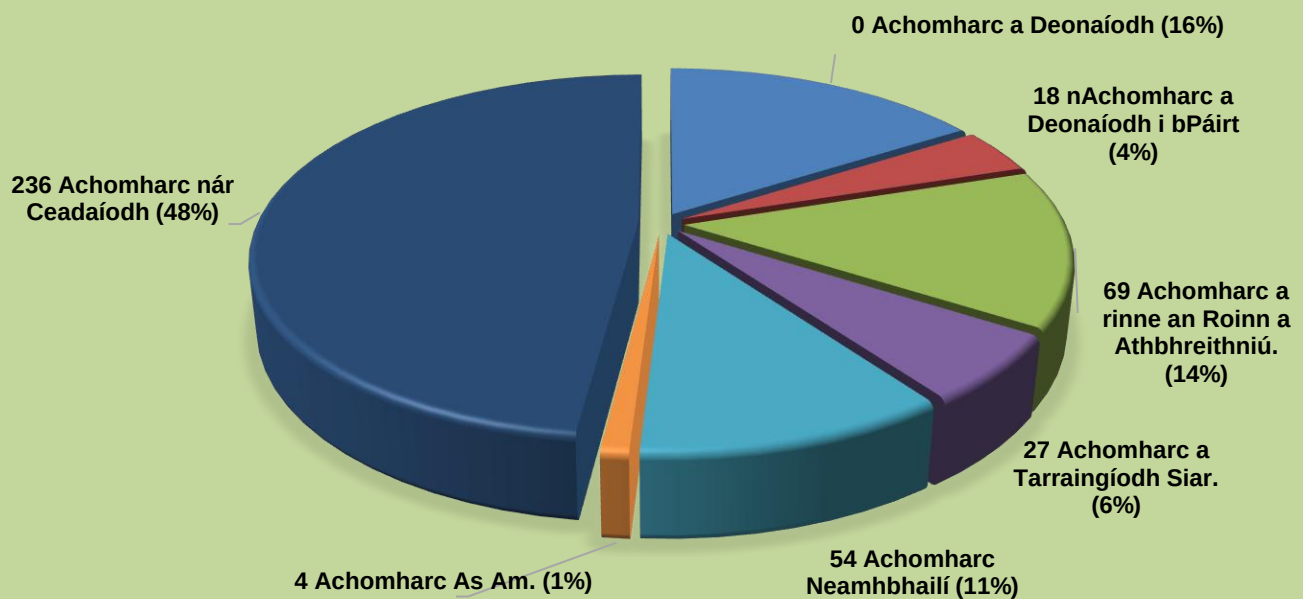
Áirítear sa chatagóir seo cásanna ina dtarraingíonn achomharcóir achomharc i scríbhinn siar ag céim ar bith.

Staidreamh 2025

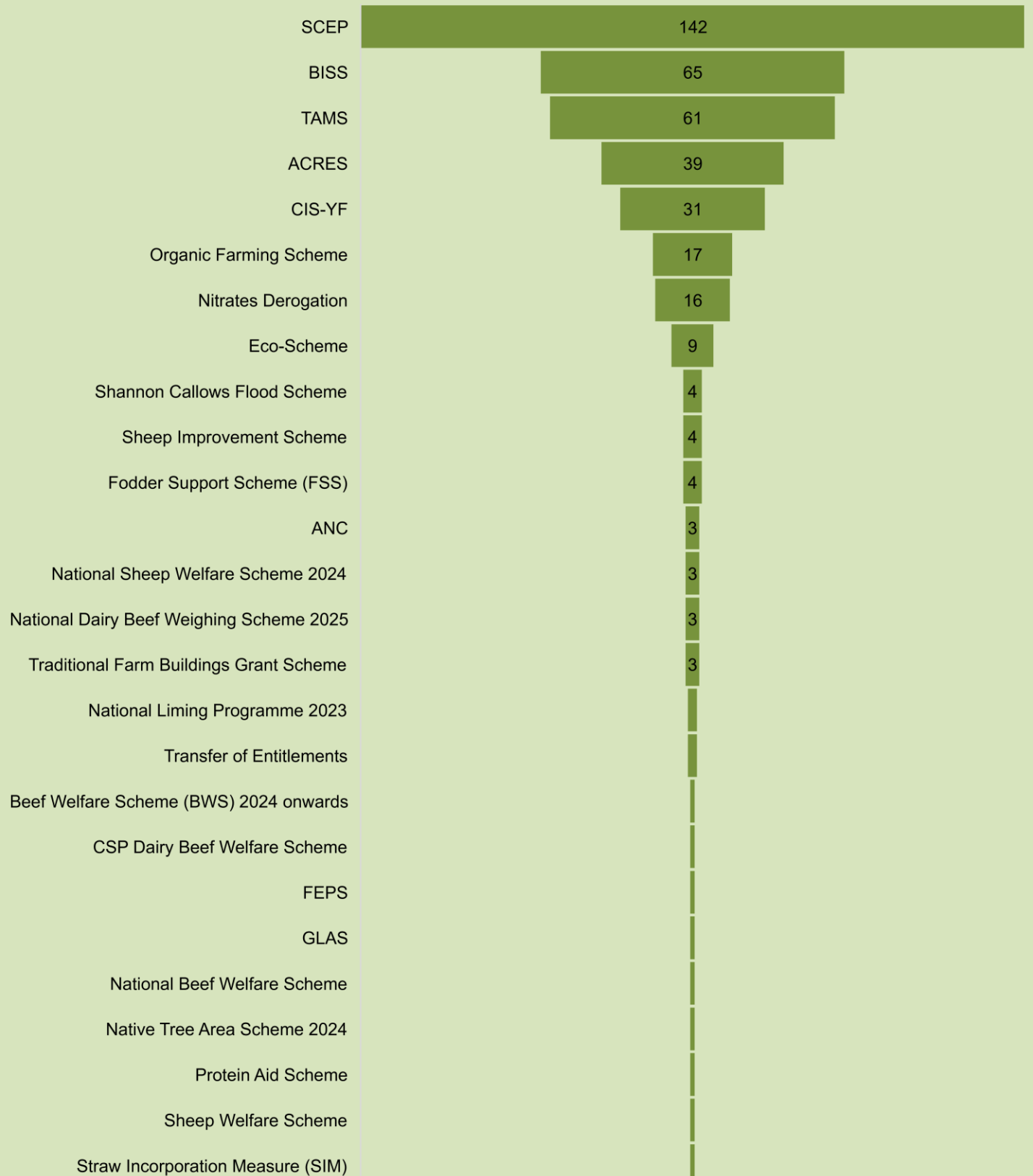
Treocht le 10 mbliana anuas

Bliain	Achomhairc a Fuarthas	Achomhairc a Dúnadh	Achomhairc a Dheonaigh an RTBM, a Dheonaigh an RTBM i bPáirt, a rinne an RTBM a athbhreithniú	Achomhairc a Athbhreithníodh, atá Neamhbhailí, As Am	Achomhaircnár Ceadaíodh
2025	417	488	34%	18%	48%
2024	483	636	43%	13%	44%
2023	624	652	48%	8%	44%
2022	638	930	44%	16%	40%
2021	809	757	37%	25%	38%
2020	760	358	39%	11%	52%
2019	570	491	44%	14%	43%
2018	556	506	40%	14%	47%
2017	638	689	38%	9%	53%
2016	598	600	42%	13%	46%
Ar an meán	609	610	41%	14%	45%

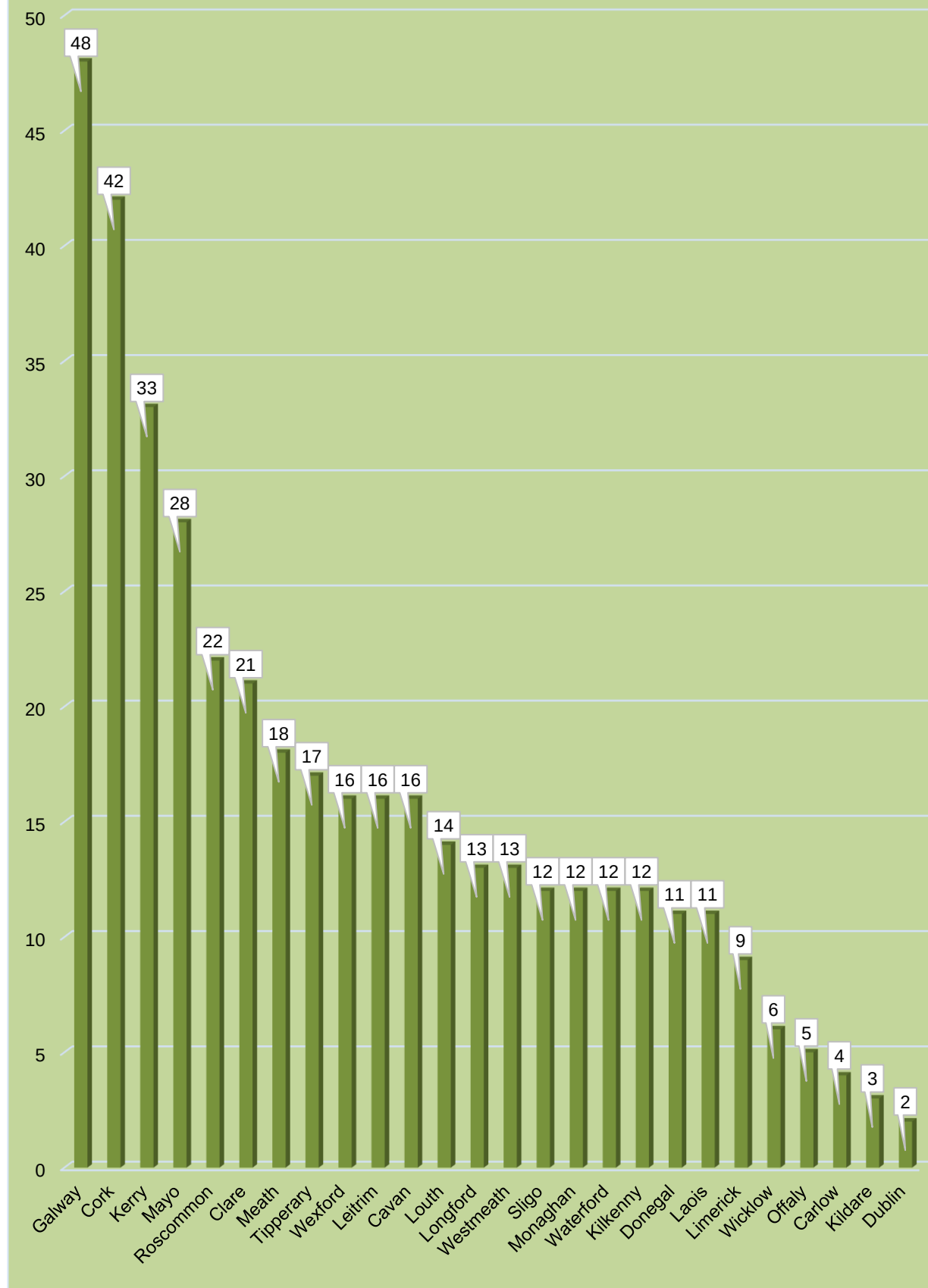
ACHOMHAIRC A DÚNADH IN 2025 - 488

Achomhairc a fuarthas de réir Scéime 2025

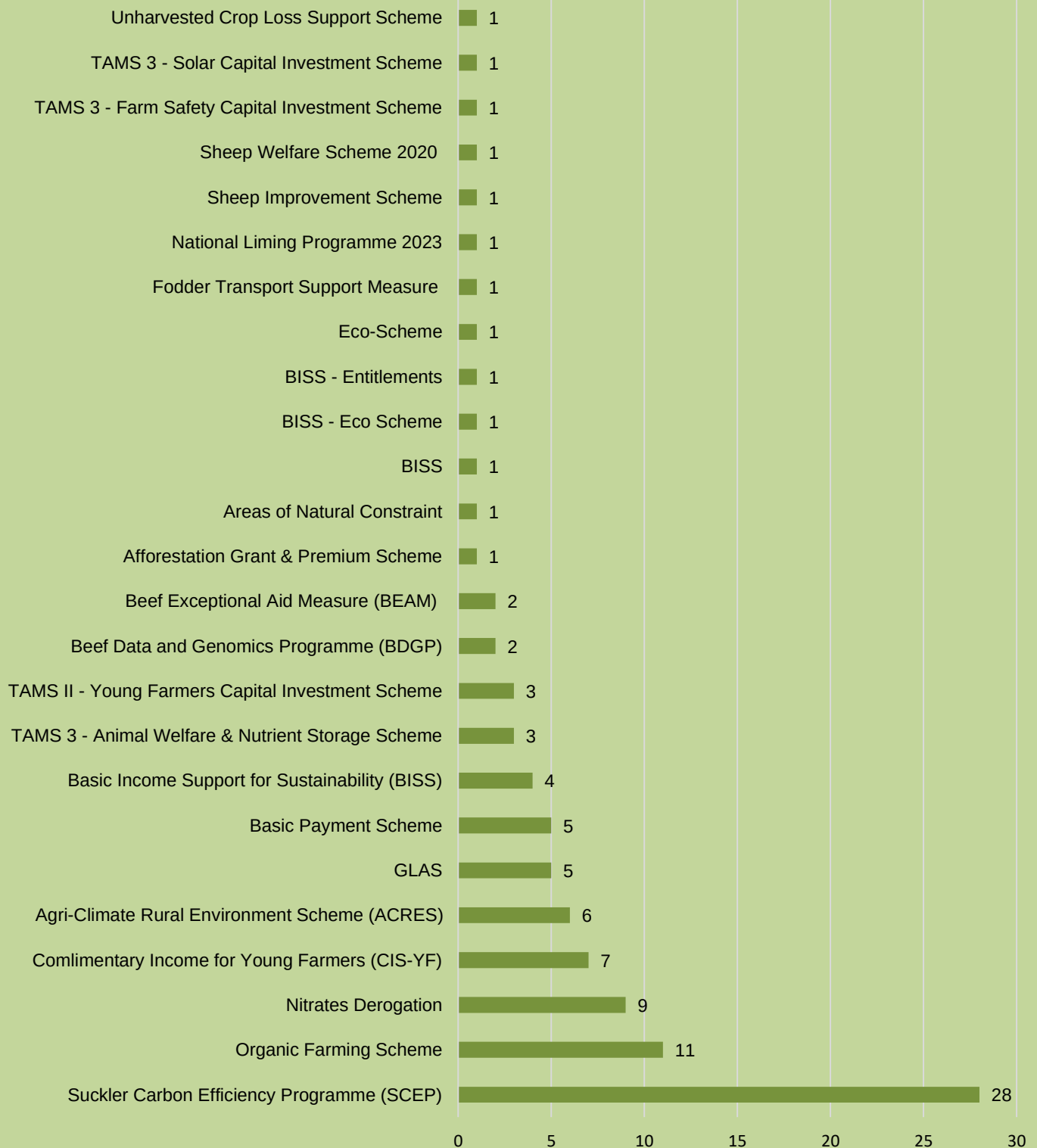

Achomhairc a Fuarthas de réir Contae 2025

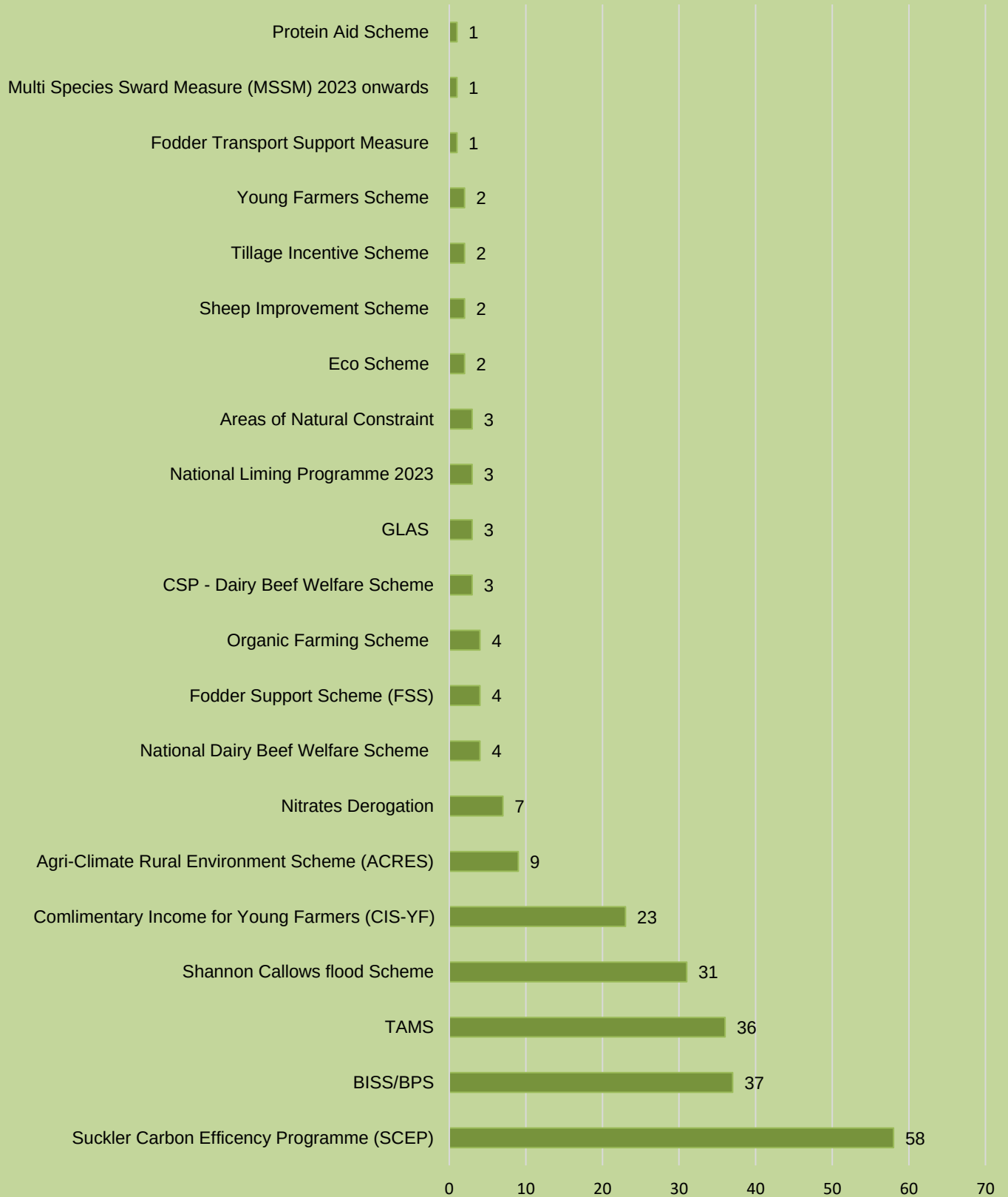

Miondealú ar Gach Athbhreithniú a Dúnadh in 2025

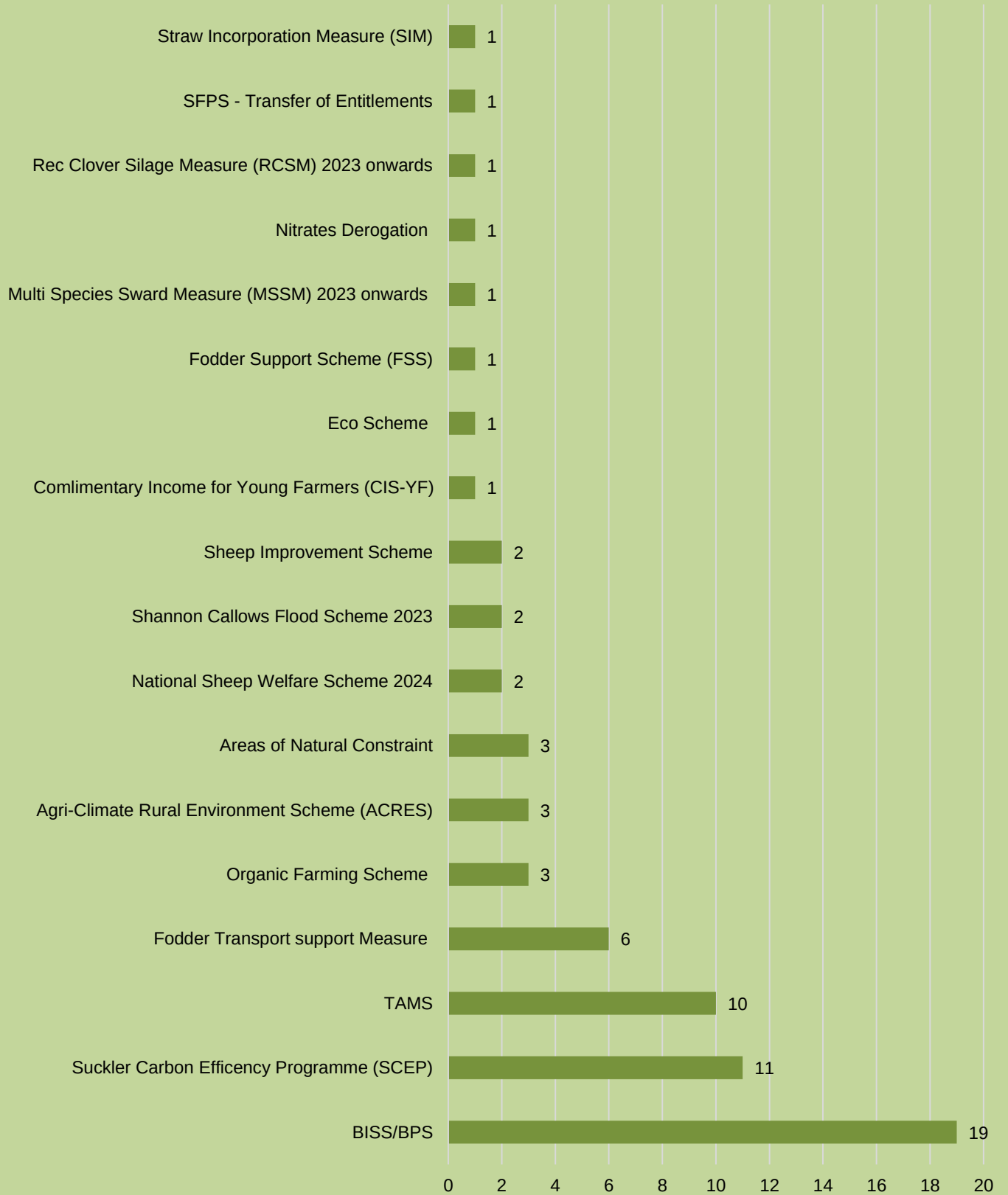
Deonaithe agus Deonaithe i bPáirt

Dícheadaithe

Arna Athbhreithniú ag an Roinn

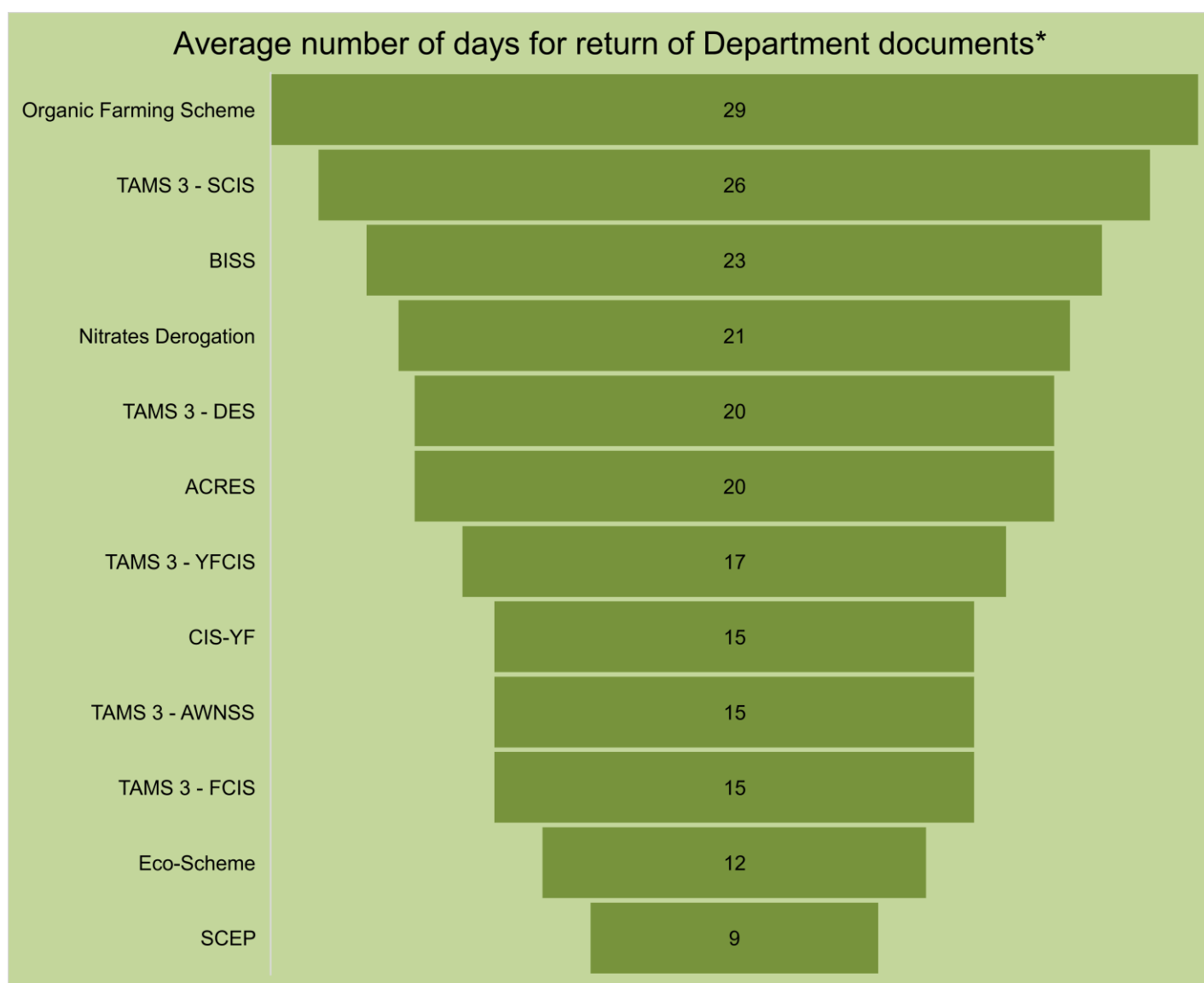

Tréimhse Ama chun Cáipéisí na Roinne a Fháil

Nuair a fhaightear achomharc, iarrann an Oifig Achomharc Talmhaíochta ar an Roinn an cháipéisíocht/comhad ábhartha a chur ar fáil don Oifig laistigh de thrí seachtaine ón iarratas. Déantar é sin chun a chinntiú gur féidir achomhairc a dháileadh ar Oifigeach Achomharc gan mhoill. Eisítear meabhrúcháin nuair is gá.

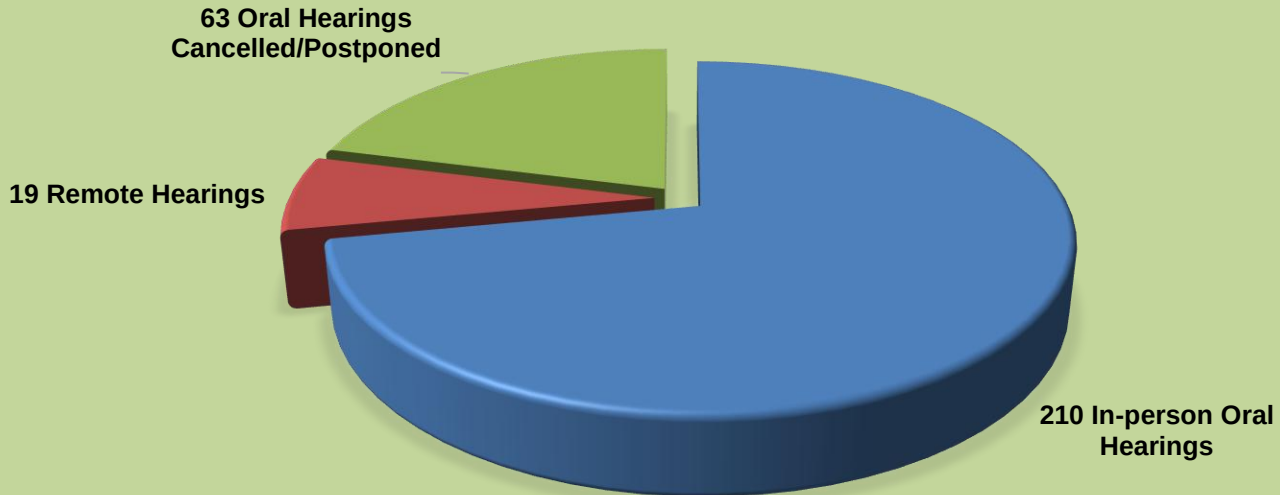
Ba é 16 lá an meánlíon laethanta le haghaidh an ráiteas agus na cáipéisí ón Roinn a sheoladh ar ais i gcás achomharc a fuarthas in 2025. Cuirtear é sin i gcomparáid le 23 lá ar an meán in 2024. Leagtar amach thíos miondealú ar mheánlíon na laethanta le cáipéisí na gcomhad ón Roinn a fháil ó dháta na hlarrata ag an Oifig Achomharc Talmhaíochta le haghaidh rogha scéimeanna (tagraíonn na staitisticí sna samplaí thíos do rogha scéimeanna amháin ina bhfuarthas níos mó ná 5 achomharc, agus tugadh cáipéisí ar ais in 2025).

Title below: Meánlíon na laethanta le haghaidh cáipéisí na Roinne a fháil ar ais*

* Fuarthas níos mó ná 5 achomharc

ÉISTEACHTAÍ Ó BHÉAL A TIONÓLADH IN 2025

As na 417 achomharc a fuarthas in 2025, d'iarr 311 achomharcóir éisteacht ó bhéal, duine le duine nó ar líne. Níor iarr 106 achomharcóir éisteacht ó bhéal, in 2025.

Reáchtáladh 229 n-éisteacht ó bhéal san iomlán i rith na bliana, agus reáchtáladh 210 díobh duine le duine agus 19 gcinn go cianda. Cuireadh 63 éisteacht a bhí sceidealaithe le bheith ar siúl in 2025 ar ceal/ar athló mar gheall ar chinntí athbhreithnithe ón Roinn nó trí iarratais ó achomharcóirí ina raibh an tOifigeach Achomharc sásta go raibh cúis leordhóthanach ann le cealú.

An t-am a Thógtar chun Achomhairc a Chinneadh

Tá an Oifig Achomharc Talmhaíochta tar éis sprioc trí mhí a leagan síos di féin chun achomharc a dhúnadh ón am a fhaightear doiciméid chomhaid na Roinne agus ó shanntar an t-achomharc chuig Oifigeach Achomharc go dtí go n-eisítear litir chinnidh achomhairc. Mar gheall ar chúinsí nach bhfuil smacht ag an Oifig Achomharc Talmhaíochta orthu, d'fhéadfadh sé nach gcríochnófaí achomhairc laistigh den spriocfhráma ama sin. Tá cúiseanna éagsúla ann le hachomhairc a dhúnadh lasmuigh den tréimhse trí mhí agus d'fhéadfadh moilleanna a bheith i gceist maidir le héisteachtaí ó bhéal a sceidealú, castacht cásanna, saincheisteanna dlíthiúla, an t-am a thógann achomharcóirí agus/nó an Roinn chun teacht ar ais le faisnéis bhreise a iarrtar, agus acmhainneacht acmhainní.

Maidir le hachomhairc a fuarthas agus a dúnadh in 2025, ba é 80 lá an meán-am a tógadh ón dáta sannta go dtí dúnadh achomhairc. Dúnadh 98 achomharc san iomlán laistigh den spriocfhráma ama trí mhí.

Iarratais ar Athbhreithniú ar Chinntí

Foráiltear sa reachtaíocht go bhféadfaidh an Stiúrthóir aon chinneadh ó Oifigeach Achomharc a athbhreithniú más cosúil dó nó di go raibh an cinneadh earráideach mar gheall ar bhotún éigin a bheith déanta maidir leis an dlí nó leis na fíorais. Féadfaidh achomharcóir agus/nó an Roinn iarratas ar athbhreithniú den sórt sin ar chinneadh a chur isteach. Foráiltear sa reachtaíocht freisin go bhféadfaidh Oifigeach Achomharc, tráth ar bith, athbhreithniú a dhéanamh ar chinneadh ó Oifigeach Achomharc, má fheictear dó nó di go raibh an cinneadh earráideach i bhfianaise fianaise nua nó fíricí nua nó i gcás ina bhfuil aon athrú ábhartha ar chúinsí ó tugadh an cinneadh.

Fuair an Oifig Achomharc Talmhaíochta 19 n-iarratas ar athbhreithniú ar chinntí na nOifigeach Achomharc in 2025, agus d'iarr achomharcóirí 15 díobh sin agus d'iarr an Roinn 4 cinn díobh. Dúnadh 23 athbhreithniú in 2025 agus tarraingíodh siar athbhreithniú amháin. Bhain siad sin le hathbhreithnithe a fuarthas in 2025 agus i mblianta roimhe sin. As na 23 athbhreithniú a dúnadh d'iarr achomharcóirí 20, agus d'iarr an Roinn 3 cinn díobh.

Athbhreithnithe a Dúnadh in 2025

Athbhreithniú arna iarraidh ag	Athraithe/Leasaithe	Athraithe i bPáirt/Leasaithe	Gan Athrú (Seasadh leis an mBunchinneadh)	Iomlán
Achomharcóir	7	1	12	20
Roinn	0	0	3	3
Iomlán	7	1	15	23

Dlíthíocht

Foráiltear leis an Acht um Achomhairc Talmhaíochta go bhféadfaidh achomharcóirí a gcás a achomharc chuig an Ard-Chúirt ar phointe dlí. Féadfaidh achomharcóirí iarratas a dhéanamh chuig an Ard-Chúirt freisin chun imeachtaí Athbhreithnithe Bhreithiúnaigh a ghlacadh. Níor tionscnaíodh aon imeacht dlíthiúil Athbhreithnithe Bhreithiúnaigh in 2025 agus ó dheireadh na bliana ní raibh aon Athbhreithniú Breithiúnach gan réiteach.

Achomhairc Oscailte ag Deireadh na Bliana 2025

255 ab ea líon na n-achomharc a bhí fós ar oscailt amhail an 31 Nollaig 2025.

Achomhairc Oscailte amhail an 31 Nollaig 2025

Ar lean ó bhlianta roimhe seo	326
An Líon a Fuarthas in 2025	417
An Líon a Dúnadh in 2025	488
Achomhairc atá fós ar láimh faoin 31 Nollaig 2025	255

* Tá gach staitistic ceart amhail Aibreán 2026.

Iarrataí ar Fhaisnéis

Ceisteanna Parlaiminte

Fuair an Oifig Achomharc Talmhaíochta 7 gCeist Pharlaiminteach le haghaidh freagra i scríbhinn in 2025.

Saoráil Faisnéise

Fuair an Oifig Achomharc Talmhaíochta dhá iarratas faoi fhorálacha an Achta um Shaoráil Faisnéise in 2025.

Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol

Ní bhfuair an Oifig Achomharc Talmhaíochta aon iarratais ar Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol in 2025.

Oifig an Ombudsman

Foráiltear leis an Acht Ombudsman 1980 (arna leasú) go bhféadfaidh achomharcóirí gearán a dhéanamh le hOifig an Ombudsman mura bhfuil siad sásta le gníomhaíochtaí a rinne an Oifig seo nó leis an gcaoi ar caitheadh leo maidir lena n-achomharc. Ní fhéadfaidh Oifig an Ombudsman athbhreithniú a dhéanamh ar chinneadh na hOifige Achomharc Talmhaíochta ach féadfaidh siad cabhrú le haon ábhar imní a bhíonn ag achomharcóirí le cleachtais riaracháin na hOifige Achomharc Talmhaíochta nó leis an tseirbhís a fuair siad. Féadfar teagmháil a dhéanamh le hOifig an Ombudsman ag 6 Ardán Phort an Iarla, Naomh Caoimhín, Baile Átha Cliath 2, D02 W773 nó ag www.ombudsman.ie.

D'iarr Oifig an Ombudsman an comhad achomhairc agus na doiciméid maidir le 3 chás achomhairc in 2025. As na 3 chomhad achomhairc a d'iarr an tOmbudsman in 2025, cuireadh in iúl dúinn go dtí seo go bhfuil ceann amháin de na cásanna sin dúnta ag an Ombudsman, gan aon ghníomhaíocht eile ag teastáil ón Oifig Achomharc Talmhaíochta.

Gníomhaíochtaí eile a bhaineann le hAchomharc

Sceideal na Scéimeanna

In 2025 leasaíodh Sceideal na Scéimeanna atá i gceangal leis an Acht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001, chun scéimeanna breise a chur san áireamh chun go bhféadfaí achomhairc do na scéimeanna sin a chur faoi bhráid na hOifige Achomharc Talmhaíochta - I.R. Uimh. 567/2025 – Rialacháin 2025 an Achta um Achomhairc Talmhaíochta 2001 (Leasú ar an Sceideal).

An tAcht um Achomhairc Talmhaíochta 2024

Foilsíodh Tuarascáil ar an Athbhreithniú ar an Acht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001 agus Oibríochtaí na hOifige Achomharc Talmhaíochta, i mí Feabhra 2018. Deimhníodh sa tuarascáil sin neamhspleáchas na hOifige Achomharc Talmhaíochta agus rinne sraith moltaí, agus ba é an ceann ba shuntasáí ná Painéal Athbhreithnithe Neamhspleách ar Achomhairc Talmhaíochta a bhunú. Le linn 2023 cuireadh dréacht-cheannteidil an Bhille um Achomhairc Talmhaíochta (Leasú) 2024 le chéile, agus ritheadh an reachtaíocht le hachtú an Achta um Achomhairc Talmhaíochta (Leasú) 2024 ar an 29 Deireadh Fómhair 2024. Foráiltear leis an Acht seo do phainéal neamhspleách a bhunú, i measc nithe eile, chun athbhreithnithe a dhéanamh, agus tugtar isteach teorainn ama sé mhí chun athbhreithniú a lorg. Is í príomhfheidhm an Phainéil Athbhreithnithe athbhreithnithe a dhéanamh ar chinntí na nOifigeach Achomharc bunaithe ar earráidí fíoras agus/nó dlí. Is feidhm í seo a dhéanann an Stiúrthóir Achomharc Talmhaíochta faoi láthair.

Foráiltear san Acht um Achomhairc Talmhaíochta (Leasú) 2024 go mbeidh Cathaoirleach, cúigear gnáthchomhaltaí agus Stiúrthóir/Leas-Stiúrthóir na hOifige Achomharc Talmhaíochta ar an bPainéal Athbhreithnithe. Deirtear san Acht gur chóir go mbeadh eolas nó taithí phraiticiúil ar fheirmeoireacht ag beirt ghnáthchomhaltaí ar a laghad.

Tá sé beartaithe go dtabharfar an Rialachán gaolmhar chun críche in 2026. Cuirfear tús ansin leis na hait ábhartha den Acht um Achomhairc Talmhaíochta (Leasú) 2024 agus earcófar agus ceapfar Cathaoirleach agus gnáthchomhaltaí an Phainéil Athbhreithnithe.

Córais TF

I mí Dheireadh Fómhair 2023, sheol an Oifig Achomharc Talmhaíochta a saoráid ar líne chun Fógra Achomhairc a chur isteach trí láithreán gréasáin na hOifige Achomharc Talmhaíochta ag www.agriappeals.gov.ie. Cuireadh isteach 158 achomharc san iomlán (38% de na hachomhairc go léir a fuarthas) ag baint úsáid as an tsaoráid ar líne faoi dheireadh na bliana 2025, suas ó 137 in 2024. Is ionann sin agus méadú 16% i gcomparáid le 2024. Ina theannta sin, leanann an Oifig lena córais inmheánacha TF féin a fhorbairt chun taifeadadh agus rianú achomharc a fheabhsú.

Plean Gnó

Bhí Plean Gnó 2025 mar bhunús d'obair na hOifige agus tá sé faoi réir athbhreithniú rialta. Rinneadh faireachán rialta ar spriocanna a bhí san áireamh sa phlean gnó.

Samplaí d'Achomhairc a Cinneadh le linn 2025

Scéim	Scéim Spriocdhírithe um Nuachóiriú Talmhaíochta II
Éisteacht ó Bhéal	Is ea
Saincheist Phríomha	Íocaíocht a eisíodh ó chomhchuntas le céile – a bhí ag feirmeoireacht as a stuaim féin freisin.
Seasamh na Roinne	Críochnaíodh na hoibreacha infheistíochta de réir na sonraíochtaí go léir. D'aithin an Roinn neamhchomhlíonadh san íocaíocht sin, áfach, as na hoibreacha infheistíochta a eisíodh as cuntas bainc a chuimsigh ainm an iarratasóra ach a chuimsigh ainm a gcéile a bhí ag feirmeoireacht as a stuaim féin freisin. Sonraítear sna Téarmaí agus Coinníollacha nach gceadaítear íocaíochtaí ó chomhchuntas bainc ach amháin sa chás go bhfuil an cuntas bainc in ainm an dá pháirtí i gcomhuimhir tréada, i gcomhpháirtíocht nó idir an t-iarratasóir agus duine aonair nach bhfuil ag feirmeoireacht.
Forais an Achomhairc arna gcur isteach ag an achomharcóir	Ba é cuntas feirme an iarratasóra an cuntas teaghlaigh a úsáideadh le haghaidh costais mhaireachtála freisin. Mar is dual do go leor feirmeacha, ainmnítear céile an iarratasóra ar an gcuntas sin chun bainistíocht laethúil an teaghlaigh a éascú. Coinnítear oibríocht feirmeoireachta an iarratasóra ar leithligh go hiomlán ó oibriú feirmeoireachta a gcéile. Coinníonn an céile cuntas bainc ar leith dá ngníomhaíochtaí feirmeoireachta agus níl aon fhorluí idir an dá oibríocht. Cuirtear tuairisceáin chánach ar leith faoi bhráid na gCoimisinéirí Ioncaim.
Breithniú Fianaise ag Oifigeach Achomharc	Baineann an cheist san ábhar seo le ceist na húinéireachta. Tá na Téarmaí agus Coinníollacha soiléir go leor maidir le sonrú go gcaithfidh an t-iarratasóir a bheith faoi lánúinéireacht na n-oibreacha infheistíochta sula gcuirtear éileamh isteach. Sa chás reatha seo, tá ról ag an gcéile i mbainistíocht an teaghlaigh. Tá ról ag an gcéile freisin mar úinéir tréada as a stuaim féin. Ar an drochuair, ní thugann na Téarmaí agus Coinníollacha aon liúntas don dá ról sin atá ag an duine amháin. Ní féidir íocaíocht as na hoibreacha infheistíochta a eisiúint ó chomhchuntas i gcás ina bhfuil an dara duine ainmnithe ag feirmeoireacht as a stuaim féin freisin. Tá srian an-sonrach sa téacs freisin: <i>ní mór don chuntas bainc a bheith in ainm an iarratasóra, is é sin iarratasóir aonair nó a c(h)éile (mura bhfuil a c(h)éile ag feirmeoireacht as a stuaim féin).</i>
Cinneadh	Níor Deonaíodh Achomharc

Scéim	Scéim Spriocdhírthe um Nuachóiriú Talmhaíochta III
Éisteacht ó Bhéal	Is ea
Saincheist Phríomha	Íocaíocht as infheistíocht ó thríú páirtí (Cuideachta)
Seasamh na Roinne	Bhí an tréaduimhir ag an iarratasóir ina ainm féin agus rinne sé iarratas faoi TAMS ar an modh céanna. De bhreis ar an éileamh ar íocaíocht, d'aithin an Roinn neamhchomhlíonadh na dTearmaí agus Coinníollacha san íocaíocht sin as na hoibreacha infheistíochta a eisíodh ó Chuideachta a raibh an t-iarratasóir ina Stiúrthóir uirthi. Tá na Téarmaí agus Coinníollacha an-soiléir ó thaobh a éileamh go bhfuil úinéireacht iomlán ag an iarratasóir ar na hoibreacha infheistíochta agus go n-íocann siad as na hoibreacha óna gcuntas bainc féin: Eisíodh íocaíocht sa chás seo ó thríú páirtí, i.e. an chuideachta, agus dá bhrí sin ní chomhlíonann an íocaíocht Téarmaí agus Coinníollacha na Scéime.
Forais an Achomhairc arna gcur isteach ag an achomharcóir	Ar mhaithe le háisiúlacht ag an am, eisíodh íocaíocht as na hoibreacha infheistíochta ó chuntas na cuideachta a raibh an t-iarratasóir ina stiúrthóir aonair uirthi. Is leis an úinéir tréada an chuideachta agus dá bhrí sin bhí an áis aige chun an íocaíocht a dhéanamh. Aistríodh an t-airgead a bhí i gceist ina dhiaidh sin ón gCuideachta ar ais chuig an iarratasóir.
Breithniú Fianaise ag Oifigeach Achomharc	Faoi dhlí na gcuideachtaí, tá stádas 'eintitis' dhlíthiúil ar leith ag cuideachta agus tá sí éagsúil óna húinéirí agus óna Stiúrthóirí. Cé go raibh nasc follasach idir an t-iarratasóir agus an chuideachta, faoi dhlí na gcuideachtaí is duine nádúrtha é an t-iarratasóir fad is a chaitear leis an gcuideachta mar 'dhuine' dlítheanach ar leith atá ar leithligh ón iarratasóir. Dá bhrí sin, leis an íocaíocht as na hoibreacha infheistíochta a eisíodh ó thríú páirtí níor léirigh an t-iarratasóir úinéireacht iomlán ar na hoibreacha infheistíochta.
Cinneadh	Níor Deonaíodh Achomharc

Scéim	Clár Éifeachtúlachta Carbóin um Ba Diúil (SCEP)
Éisteacht ó Bhéal	Is ea
Saincheist Phríomha	D'fhógair an t-úinéir tréada níos lú ná 80% den Uaslimistéar Iníoctha
Seasamh na Roinne	De réir na dtéarmaí agus coinníollacha: <i>Chun leas a bhaint as an íocaíocht iomlán, ní mór d'iarratasóir go leor heicteár incháilithe foráiste ar a laghad a bheith cinntithe faoina n-iarratas BISS gach bliain chun a bheith ag teacht lena uaslimistéar iníoctha. Má tá an limistéar foráiste incháilithe cinntithe níos lú ná an uaslimistéar iníoctha ach 80% nó níos airde, beidh an íocaíocht bunaithe ar an limistéar foráiste incháilithe sin</i> <i>Má tá an heicteár foráiste incháilithe cinntithe in aon bhliain níos lú ná 80% den limistéar uasta iníoctha atá roghnaithe ag iarratasóirí ar éirigh leo, is féidir leis an iarratasóir leanúint de bheith rannpháirteach i SCEP ach ní íocfar é don bhliain sin.</i> Dhearbhaigh an t-úinéir tréada níos lú ná 80% den uaslimistéar iníoctha agus dá bhrí sin ní bhfuair sé íocaíocht faoin Scéim don bhliain reatha.
Forais an Achomhairc arna gcur isteach ag an achomharcóir	Deir an t-achomharcóir go ndearna sé gach iarracht chun ceanglais an Chláir a chomhlíonadh. Mar sin féin, tarraingíodh siar talamh a bhí ligthe ar cíós acu roimhe sin ag an nóiméad deireanach. Cé gur tháinig dáileacht eile talún ar fáil faoi shocrú féaraigh gearrthéarmach, ní raibh sé ar fáil tráth a cuireadh isteach an t-iarratas BISS agus dá bhrí sin níor dearbhaíodh é. Cuireadh cúinsí force majeure i láthair freisin mar gheall ar dhrochshláinte bhaill an teaghlaigh.
Breithniú Fianaise ag Oifigeach Achomharc	Cé go n-aithnítear na cúinsí deacra a tháinig chun cinn, bhí an tOifigeach Achomharc faoi cheangal ag Téarmaí agus Coinníollacha an Chláir ina leagtar amach go soiléir an ceanglas chun íosmhéid 80% d'uaslimistéar iníoctha dhearbhu i ngach bliain scéime. Dá bharr sin, níor eisíodh an íocaíocht don bhliain reatha. Níor chomhlíon na cúinsí critéir force majeure mar gur riosca tráchtála a bhí ann an talamh ar cíós a tharraingt siar agus ní raibh tionchar ag na cúinsí teaghlaigh a tháinig chun cinn air.
Cinneadh	Níor Deonaíodh Achomharc

Scéim	Maolú maidir le Níotráití
Éisteacht ó Bhéal	Is ea
Saincheist Phríomha	Diúltú d'iarratas páipéir ag an Roinn
Seasamh na Roinne	Déileáladh leis an ngabháltas mar ghabháltas neamhdhealaithe toisc nár cuireadh isteach aon iarratas bailí ar mhaolú ar líne. De réir mar a sháraigh an úinéir tréada an teorainn 170kg de nítrigin in aghaidh an heicteáir, cuireadh pionós i bhfeidhm. Sonraítear sna Téarmaí agus Coinníollacha I ndáil le maolú maidir le níotráití nár mhór iarratas ar líne a dhéanamh tráth nach déanaí ná an 22 Aibreán agus nach nglacfaí le hiarratas tríd an bpost nó ar ríomhphost. Sheol an gníomhaire iarratas chuig an Roinn ar an 22^ú Aibreán. Níorbh fhéidir glacadh le hiarratas láimhe mar go raibh nasc i bhfeidhm cheana féin idir an t-úinéir tréada agus a ghníomhaire sa chóras ar líne agus ba cheart go gcuirfí an t-iarratas in airde ar líne.
Forais an Achomhairc arna gcur isteach ag an achomharcóir	Chinn an gníomhaire nach raibh baint aige leis an úinéir tréada ar an gcóras ar líne agus dá bhrí sin nach raibh sé in ann iarratas a dhéanamh tríd an tairseach Agfood. Bhí tréaduimhir eile ag an úinéir tréada faoina raibh sé ag feirmeoireacht roimhe seo agus nascadh an tréaduimhir sin roimhe seo leis an ngníomhaire. Mar sin féin, cuireadh data deiridh leis an tréaduimhir sin roimhe seo agus ní raibh gá le hiarratas ar mhaolú. Dá bhrí sin, ní raibh rochtain ag an ngníomhaire ar an tréaduimhir ghníomhach agus mar gheall ar an dáta deiridh chuir sé an t-iarratas isteach trí ríomhphost.
Breithniú Fianaise ag Oifigeach Achomharc	Dheimhnigh an Roinn nár cruthaíodh an nasc idir an gníomhaire agus an t-úinéir tréada go dtí go déanach ar an 22 Aibreán agus ní raibh aon fhianaise ann gur cuireadh in iúl don ghníomhaire go raibh an nasc cruthaithe. Ní raibh an gníomhaire in ann rochtain a fháil ar an gcuntas agus dá bharr sin ní raibh sé in ann iarratas ar líne a chur isteach roimh dheireadh an ghnó ar an 22 Aibreán. I bhfianaise na gcúinsí sin, ní raibh aon rogha ag an ngníomhaire ach an t-iarratas maidir le Níotráití a sheoladh ar ríomhphost chuig an Roinn.
Cinneadh	Deonaíodh Achomharc

Scéim	An Scéim Timpeallachta Agra-Aeráide Tuaithe (ACRES)
Éisteacht ó Bhéal	Is ea
Saincheist Phríomha	Theip ar an mbarr Bia Éan Fiáin a chur ar bun
Seasamh na Roinne	Roghnaigh an t-achomharcóir ‘Ceapach le haghaidh Bia Éan Geimhridh — Dáileacht Iomlán’ in dhá dháileacht ar leith mar cheann dá ghníomhaíochta faoin Scéim Timpeallachta Agra-Aeráide Tuaithe ACRA. Ag an iniúchadh fuarthas amach gur theip ar cheann de na dáileachtaí a chur ar bun agus dá bhrí sin nach n-eiseofaí aon íocaíocht don dáileacht sin don bhliain sin. Ghlac an Roinn leis gur cuireadh síolta sa dáileacht ach seans gur mar gheall ar chúrsaí aimsire ar theip uirthi nó toisc nach raibh an dáileacht talún feiliúnach. Toisc nár baineadh an ghníomhaíocht amach, ní raibh aon rogha ag an Roinn ach an dáileacht sin a eisiamh ó íocaíocht.
Forais an Achomhairc arna gcur isteach ag an achomharcóir	Mar gheall ar dhálaí aimsire a bheith an-fhliuch agus ansin an-tirim, bliain dheacair a bhí ann síolta éan a chur ar bun. In aon ghnáthbhliain eile, bheadh barr oiriúnach curtha ar bun sa dáileacht. Caitheadh leis an dá dháileacht a bhí faoi réir an ghnímh maidir le Bia Éan Fiáin ar an mbealach céanna. Cuireadh dáileacht amháin ar bun ar an ngnáthbhealach ach theip ar an ndáileacht eile. D’fhéadfadh sé go raibh baint ag gníomhaíocht na bpréachán in aice láimhe agus ag gníomhaíocht na n-éan eile a mealladh ann mar thoradh ar bhaint barra eile leis an gcás freisin.
Breithniú Fianaise ag Oifigeach Achomharc	Is é cuspóir an ghnímh é foinse bhia oiriúnaithe a chur ar fáil d’éanlaith talaimh feirme i rith an fhómhair agus an gheimhridh. Bhí torthaí na cigireachta soiléir agus iad ag deimhniú gur theip ar an mbarr a chur ar bun. Luaitear sna Téarmaí agus Coinníollacha nach n-eisítear íocaíocht ach amháin sa chás go mbaintear an ghníomhaíocht amach, i.e. go raibh Barr Éan Fiáin ar fáil i rith an fhómhair agus an gheimhridh. Níorbh amhlaidh an scéal agus dá bhrí sin níor baineadh an ghníomhaíocht amach i ndáileacht amháin.
Cinneadh	Níor Deonaíodh Achomharc

Scéim	An Scéim Feirmeoireachta Orgánaí
Éisteacht ó Bhéal	Is ea
Saincheist Phríomha	Tarraingt siar ón Scéim mar gheall ar dhrochshláinte
Seasamh na Roinne	Cuireadh in iúl don Roinn i mí Eanáir 2025 gur tharraing an rannpháirtí siar ón Scéim mar gheall ar dhrochshláinte agus go raibh an ceadúnas orgánach imithe in éag ag deireadh 2023. De réir Théarmaí agus Choinníollacha na Scéime, maireann an Conradh ar feadh tréimhse cúig bliana agus ní mór don iarratasóir ceadúnas a bheith aige/aici chun páirt a ghlacadh sa Scéim. Ós rud é go maireann an Conradh orgánach ar feadh tréimhse cúig bliana, d'eisigh an Roinn litir chúitimh inar iarradh go n-aisíocfaí airgead a eisíodh do na blianta 2023 agus 2024.
Forais an Achomhairc arna gcur isteach ag an achomharcóir	Mar gheall ar shaincheisteanna leanúnacha easláinte, bhí sé ag éirí níos deacra ag an achomharcóir riachtanais na Scéime a chomhlíonadh agus sa deireadh shocraigh sé tarraingt siar agus ligean dá gceadúnas dul in éag. Cuireadh fianaise leighis isteach inar dearbhaíodh saincheisteanna sláinte leanúnacha. Tugadh faoi deara ag an éisteacht ó bhéal gur éirigh an t-achomharcóir as an bhfeirmeoireacht ina dhiaidh sin.
Breithniú Fianaise ag Oifigeach Achomharc	Croíriachtanas de chuid na Scéime is ea go bhfuil ceadúnas orgánach ag an rannpháirtí. Toisc nach raibh ceadúnas ag an achomharcóir don bhliain 2024, ní féidir a mheas go bhfuil siad rannpháirteach sa Scéim Feirmeoireachta Orgánaí don bhliain sin. Dá bharr sin, eisíodh aon airgead a eisíodh don bhliain sin faoin Scéim trí dhearmad agus ní mór don Roinn é a chúiteamh. Nuair a chuathas isteach sa Scéim ní raibh tionchar na saincheisteanna sláinte intuartha ná níor léir go mbeadh sé riachtanach don achomharcóir an Scéim a fhágáil agus dul ar scor ón bhfeirmeoireacht. Comhlíon na himthosca sin critéir force majeure mar a leagtar síos sna Téarmaí agus Coinníollacha agus dá bhrí sin níl aon cheanglas ann airgead a eisíodh don bhliain scéime 2023 a aisíoc.
Cinneadh	Deonaíodh Achomharc i bPáirt

Scéim	An Scéim Ghlas, Íseal-Charbóin, Agra-chomhshaoil (GLAS)
Éisteacht ó Bhéal	Is ea
Saincheist Phríomha	An Scéim a aistriú trí iontaobhas
Seasamh na Roinne	Rinne an t-iarratasóir bunaidh iarratas ar pháirt a ghlacadh sa Scéim in 2017 agus bhain sé leas as an rogha ina dhiaidh sin a rannpháirtíocht a leathnú go dtí deireadh 2022. Ar bhás dó roimh 2022, shealbhaigh a mhac (an t-iontaobhaí) an sealúchas ar iontaobhas ar mhaithe le mac an iontaobhaí (an tairbhí) a gheobhadh an sealúchas mar oidhreacht nuair a shroichfeadh sé aois shonraithe. Dhiúltaigh an Roinn don iarratas chun rannpháirtíocht sa Scéim a aistriú chuig an iontaobhaí mar go raibh Conradh GLAS aige cheana féin as a stuaim féin agus ní fhéadfaí a mheas go raibh sé ina chomharba ar an iarratasóir bunaidh de réir imlitir 01/2019.
Forais an Achomhairc arna gcur isteach ag an achomharcóir	Is é an t-iontaobhaí ionadaí dlíthiúil a athar nach maireann agus tá sé ag feidhmiú mar iontaobhaí ar mhaithe lena mhac féin (an tairbhí) a gheobhaidh an sealúchas in am trátha. Níl aon tairbhe airgeadais ann maidir leis an ngabháltas a bhainistiú ná an Scéim a aistriú chuig an iontaobhaí. Is oibríochtaí feirmeoireachta ar leith agus ar leithligh iad a fheirm féin agus an fheirm atá ar iontaobhas araon, a bhfuil a cuntais féin ag gach ceann acu.
Breithniú Fianaise ag Oifigeach Achomharc	Tá Téarmaí agus Coinníollacha na Scéime ina dtost ar chúinsí ina bhfágтар feirm ar iontaobhas. Thug an seasamh dlíthiúil a cuireadh faoi bhráid an Oifigigh Achomharc le fios go bhfuil an seiceadóir freagrach as dualgais a fhorchuirtear le hUacht an éagaigh a chomhlíonadh i gcáil mhuiníneach, i.e. tá dualgas ar an seiceadóir gníomhú ar mhaithe le duine eile. Féadfaidh iontaobhaí, nuair a údarófar dóibh déanamh amhlaidh faoi ionstraim, gealltanais a thabhairt ar mhaithe leis an duine a ndéanann siad ionadaíocht dó nó di, ní ar a shon féin. Agus na Téarmaí agus Coinníollacha á mbreithniú, Ciorclán 01/2019, an seasamh dlíthiúil a leagtar amach ag gach taobh, agus cúinsí ar leith an cháis seo, chinn an tOifigeach Achomharc ar chothromaíocht go raibh sé inghlactha don iontaobhaí na gnóthais a theastaíonn faoin Scéim a sholáthar thar ceann thairbhí na hUachta agus go n-aistreofaí an Scéim chuig an iontaobhas.
Cinneadh	Deonaíodh Achomharc

Scéim	Coinníollacht – Ceanglas reachtúil bainistíochta (CRB) 1
Éisteacht ó Bhéal	Is ea
Saincheist Phríomha	Baint Uisce a Chlárú leis an nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (GCC)
Seasamh na Roinne	Ag an iniúchadh, aithníodh gur sháraigh an méid uisce a baineadh as Toibreacha ar an ngabháltas an tairseach 25m ³ in aghaidh an lae agus dá bhrí sin go raibh gá leis an eastóscadh uisce a chlárú leis an nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (GCC). Ba cheanglas nua coinníollachta é sin a tugadh isteach faoi BISS 2023. Toisc nár chláraigh an t-achomharcóir an t-eastóscadh uisce, measadh go raibh sé neamhchomhlíontach faoi Cheanglas Reachtúil Bainistíochta 1: Astarraingt uisce agus cosaint uiscí ar thruailliú de bharr fosfáití. Leagtar amach an ceanglas go soiléir sa Lámhleabhar Míniúcháin do Cheanglais Coinníollachta.
Forais an Achomhairc arna gcur isteach ag an achomharcóir	Dúirt an t-úinéir tréada nach raibh siad ar an eolas faoin gceanglas an t eastóscadh uisce a chlárú agus nárbh eol an ceanglas go ginearálta sa phobal feirmeoireachta ná i measc comhairleoirí talmhaíochta. Ní raibh mórán cumarsáide ar an gceist ón Roinn agus níor tarraingíodh aird air sa Farmer's Journal ná in aon áit eile. Dúirt siad gur cheart rialacha nua a phoiblíú ionas go mbeadh an pobal feirmeoireachta ar an eolas fúthu.
Breithniú Fianaise ag Oifigeach Achomharc	Luaitear i dTéarmaí agus Coinníollacha BISS nach mór na coinníollacha sin a léamh i gcomhar leis an Lámhleabhar Míniúcháin do Cheanglais Coinníollachta. Sonraítear go soiléir sa Lámhleabhar sin nach mór eastóscadh uisce níos mó ná 25m ³ a chlárú leis an GCC. Rinneadh an ceanglas a phoiblíú sna meáin éagsúla agus níor aimsíodh easpa feasachta ar an gceanglas mar fhorais leordhóthanacha chun an cinneadh a chur ar ceal.
Cinneadh	Níor Deonaíodh Achomharc

Scéim	Scéim Infheistíochta Muc agus Éanlaithe
Éisteacht ó Bhéal	Is ea
Saincheist Phríomha	Painéil Ghréine - Éileamh Íocaíochta a chur isteach go déanach
Seasamh na Roinne	Ba é Iúil 2024 an dáta críochnaithe chun painéil ghréine a shuiteáil faoin Scéim. Cuirtear pionós 100% i bhfeidhm sa chás go gcuirtear an t-éileamh íocaíochta isteach níos mó ná 13 seachtaine tar éis an dáta críochnaithe. Sa chás seo cuireadh an t-éileamh isteach thart ar 20 seachtain tar éis an dáta críochnaithe agus dá bhrí sin cuireadh pionós 100% i bhfeidhm. Bhí rogha ann iarratas a dhéanamh ar shíneadh ama go dtí an dáta críochnaithe ach ní bhfuarthas aon iarratas den sórt sin. Ní raibh aon fhorais ann leis an achomharc a cheadú.
Forais an Achomhairc arna gcur isteach ag an achomharcóir	Mar gheall ar na géarchéimeanna airgeadais a d'fhulaing tionscal na muc in 2022, ní raibh an t-achomharcóir in ann tabhairt faoin tsuiteáil díreach tar éis dó ceadú a fháil. Faoi shamhradh 2023, d'fhill an earnáil ar bhrabúsacht de réir a chéile agus bhí sé indéanta dul ar aghaidh leis an tsuiteáil. Mar gheall ar mhoilleanna a tharla i soláthar naisc ag Líonraí BSL áfach, cuireadh moill ar an tionscadal. Faoin am sin, bhí an spriocdháta chun iarratas a dhéanamh ar shíneadh go dtí an dáta críochnaithe thart. Luaigh na hachomharcóirí go raibh pionós 100% iomarcach i gcomhthéacs na gcúinsí sin.
Breithniú Fianaise ag Oifigeach Achomharc	Sonraítear sna Téarmaí agus Coinníollacha gur ar an iarratasóir atá an fhreagracht as gach faisnéis a sholáthar. Cuireadh an t-éileamh ar íocaíocht isteach i bhfad lasmuigh den tréimhse ama 13 seachtaine. Ba léir nach mbeadh an tionscadal críochnaithe laistigh den achar ama sonraithe agus sna cúinsí sin ba chóir go mbeadh sé soiléir go mbeadh gá le síneadh sé mhí. Níl aon fhianaise ann go raibh aon imthosca force majeure i bhfeidhm.
Cinneadh	Níor Deonaíodh Achomharc

Scéim	Tacaíocht Ioncaim Chomhlántach – Feirmeoir Óg
Éisteacht ó Bhéal	Is ea
Saincheist Phríomha	Mainneachtain Rialú Airgeadais a léiriú
Seasamh na Roinne	Ag an iniúchadh léirigh an feirmeoir óg rialú bainistíochta ar an ngabháltas. Mar sin féin, fuarthas amach i ndoiciméadacht airgeadais a tíolacadh ina dhiaidh sin nach ndearnadh fáltas ó roinnt díolachán ainmhithe trí chuntas ar ar ainmníodh an feirmeoir óg agus dá bhrí sin nár léirigh an feirmeoir óg rialú airgeadais. Leagtar amach an ceanglas go ndéanfaidh gach idirbheart trí chuntas ar a n-ainmnítear an feirmeoir óg go soiléir sna Téarmaí agus Coinníollacha agus luaitear in athuair é i Nóta Eolais a eisíodh chuig na rannpháirtithe go léir.
Forais an Achomhairc arna gcur isteach ag an achomharcóir	Cuireadh na seiceanna atá i gceist i gcuntas an dara duine a ainmníodh ar an tréaduimhir chun imréiteach tapa a cheadú. Bhí sé aontaithe go n-úsáidfí ceann de na seiceanna chun ceannach meaisín feirme a mhaoiniú. Níl aon cheist faoi 'rialú airgeadais' idir an feirmeoir óg agus an duine eile ar an tréaduimhir agus oibríonn siad go han-mhaith le chéile, ag roinnt na bhfreagrachtaí go léir. Mhaígh siad go bhfuil cailteanas na híocaíochta agus cur i bhfeidhm pionóis ar cóimhéid leis an íocaíocht sin an-dian agus go gcuirtear leis an-lagmhisneach ar fheirmeoir óg atá ag iarraidh an duine féin a bhunú i dtionscal atá an-éilitheach.
Breithniú Fianaise ag Oifigeach Achomharc	Leagtar amach an ceanglas maidir le rialú airgeadais go soiléir sna Téarmaí agus Coinníollacha ina gceanglaítear nach mót gach idirbheart airgeadais a bhaineann le gnó feirme a dhéanamh trí chuntas ar a n-ainmnítear an feirmeoir óg. Níl idirbhearta trí chuntas an duine eile ar an tréaduimhir inghlactha mar léiríonn siad rialú airgeadais ag an duine eile sin. Léiríonn scrúdú na n-idirbheart nach ndearnadh roinnt idirbheart suntasacha trí chuntas ar ar ainmníodh an feirmeoir óg agus dá bhrí sin nach gcomhlíonann an feirmeoir óg na ceanglais chun rialú airgeadais a léiriú.
Cinneadh	Níor Deonaíodh Achomharc

Moltaí lena mBreithniú ag an Roinn

Mír A: Moltaí a bhaineann le Gach Scéim

Moladh 1: Moladh 1: Téarmaí agus Coinníollacha

- Ní mór go mbeadh Téarmaí agus Coinníollacha Scéime soiléir agus gan aon débhrí a bheith ann agus ba cheart go mbeadh sainmhínte agus ceanglais incháilitheachta soiléir.
- Maidir le scéimeanna ilbhliantúla, ba cheart don Roinn smaoineamh ar fheasacháin a eisiúint chuig rannpháirtithe maidir le céard is féidir a bhaint amach sa bhliain scéime amach romhainn.

Moladh 2: Gan Aon Iarratas a bheith Tíolactha ar Scéim

Faigheann an Oifig seo líon suntasach achomharc inar chreid an feirmeoir gur cuireadh iarratas isteach, ach go deimhin, nár cuireadh aon iarratas isteach. Molaimid an méid seo a leanas:

- Séanadh i ngach T&C ina luaitear 'nach féidir aon íocaíocht a eisiúint faoin Scéim i gcás nach ndearnadh aon iarratas'.
- D'fhéadfaí a áireamh le 'freagracht an iarratasóra' 'agus iarratas á dhéanamh agat ar an Scéim/clár seo go ndearbhaíonn tú gur léigh tú agus gur thuig tú go hiomlán na Téarmaí agus Coinníollacha agus go n-aontaíonn tú go bhfuil tú faoi cheangal iomlán acu'.
- Tugaimid faoi deara go mbíonn iarratais chomhlánaithe ar fáil i gcónaí faoi chomhfhreagras na n-iarratasóirí ar myagfood.ie más mian le hiarratasóirí a n-iarratas ar Scéim a athsheiceáil.

Moladh 3: Bailiú fiachais/ Pionóis i gcoinne Neamhíocaíochta

- D'fhéadfadh an Roinn a seasamh maidir le bailiú fiachais a mheas go soiléir nuair atá tús curtha le próiseas achomhairc..
- Ba cheart go léireofaí go soiléir sna litreacha pionóis an difríocht idir pionós agus neamhíocaíocht éilimh ar íocaíocht. Ní pionós é gach neamhíocaíocht airgid.

Moladh 4: Tar éis Cinneadh Achomhairc

- Molann an Oifig seo go gcuirfeadh an Roinn achomharcóir ar an eolas, tar éis Cinneadh Achomhairc a fháil, faoi na chéad chéimeanna eile ar féidir leo a bheith ag súil leo.

Moladh 5: Litreacha Cinnidh na Roinne

- Ba cheart go sainaithneofaí go soiléir i bhfógraí pionóis agus litreacha cinnidh a chuireann smachtbhannaí i bhfeidhm i ngach cás ainm na Scéime, na Téarmaí agus Coinníollacha agus/nó na Sonraíochtaí faoina gcuirtear an pionós/smachtbhanna i bhfeidhm agus an ceanglas atá ar chinnteoirí cúiseanna a thabhairt le cinní.

- Ba cheart go sonrófaí i dtuairiscí rialaithe i gcónaí an neamhchomhlíonadh beacht a aimsíodh agus níor cheart go mbeadh aon fhéidearthacht mearbhaill ná míthuisceana ann, ba cheart mar shampla, an suíomh agus aon limistéar nó fad ábhartha a léiriú go soiléir.

Moladh 6: Comhpháirtíochtaí Feirme/Cuideachtaí Teoranta

- Ní eintiteas dlíthiúil í comhpháirtíocht feirme agus ina ionad sin is comhpháirtíocht í de dhaoine aonair ar eintitis dhlíthiúla iad. B'fhéidir go smaoineodh an Roinn ar shoiléiriú a chur isteach i dTearmaí agus Coinníollacha ábhartha na Scéime ar an tsaincheist sin.
- Is eintiteas dlíthiúil é cuideachta teoranta. Ba cheart go dtuigfeadh feirmeoirí a chinneann cuideachtaí teoranta a bhunú na ceanglais a bhaineann le teidlíochtaí a aistriú agus aon chonradh scéime ilbhliantúla a bhaineann leis an eintiteas dlítheanach / duine dlítheanach nua.

Moladh 7: Tras-Thuairisciú ar Thras-Chomhlíonadh ó Údaráis eile

- Ba chóir don Roinn smaoineamh ar ábhar áirithe a lorg ó thras-thuarascálacha ó údaráis eile cosúil le cur síos tuairisciúil, fianaise ghrianghrafach gheochlibáilte, mar aon le measúnú faoi gach ceann de na fachtóirí seo a leanas maidir le déine, méid, tréimhse agus atarlú; má mheastar go bhfuil an sárú déanta d'aon turas nó faillíoch agus na cúiseanna a leagan amach ina leith.

Moladh 8: Córais Faireacháin Limistéir A

- Ba cheart go n-áireofaí i dtuairiscí cigireachta maidir le hincháilitheacht talún aon sonraí maidir leis an bhfianaise a aimsítear ar an talamh i ndáil le torthaí "níl aon ghníomhaíocht talmhaíochta ag tarlú", mar shampla, agus tuairiscí a áireamh a bhaineann leis an bhfásra, rochtain ar dháileachtaí, fianaise ar ainmhithe i láthair nó nach bhfuil i láthair, úsáid grianghraf agus léarscáileanna geochlibeáilte más cuí agus tagairt shoiléir á déanamh do thorthaí na cigireachta.

Cuid B: Moltaí don Roinn um Scéimeanna Aonair

Moladh 9: An Scéim Feirmeoireachta Orgánaí

Ba cheart go dtabharfaí i litreacha cinnidh maidir le Cealú Conartha Orgánaigh breac-chuntas soiléir ar shaincheist aistarraingthe ceadúnais orgánaigh ach ní féidir achomharc a dhéanamh chuig an gComhlacht Deimhniúcháin Orgánaigh ar an gcéad dul síos agus chuig an Roinn mar an léirmheastóir deiridh.

Ní féidir leis an Oifig seo ach achomhairc a bhreithniú i ndáil leis an Scéim Feirmeoireachta Orgánaí.

- Ba cheart go luafaí go soiléir i sainathint neamhchomhlíonta an cinnteoir iomchuí agus an sásra achomhairc iomchuí.

Moladh 10: Scéimeanna Nuachóirithe Talmhaíochta Spriocdhírithe (TAMS 3)

Tháinig líon suntasach achomharc isteach san Oifig seo mar gheall ar fhianaise go raibh tús curtha le hobair Infheistíochta sular fhaomh an Roinn an t-iarratas. Moltar an méid seo a leanas, nuair a dhéantar an t-iarratas a phróiseáil ar dtús:

- Go seoltar litir chuig an bhfeirmeoir á chur in iúl dó/ di go bhfuil sé ríthábhachtach gan tús a chur leis an obair, go háirithe ar infheistíochtaí seasta, sula n-eisítear ceadú.
- Ar sháruithe eile a chruthaíonn fadhbanna e.g. íocaíochtaí airgid, d'fhéadfaí an méid seo a leanas a chur san áireamh freisin.

Ní mór go n-íocfaí costas iomlán na sócmhainne, óna gcuntas bainc féin, agus ní mór úinéireacht agus seilbh iomlán na sócmhainne a aistriú chuig an iarrthóir sula ndéantar an t-éileamh ar íocaíocht an chúnaimh deontais.

- Is féidir aghaidh a thabhairt air sin, mar shampla, trí cheisteanna díreacha a chur ag céim an éilimh íocaíochta agus béim a leagan ar an litir um fhaomhadh deontais.
- Ba cheart go mbeadh smachtbhannaí deifínideach nuair a leagtar amach sna Téarmaí agus Coinníollacha iad, ba cheart téarmaíocht cosúil le 'd'fhéadfaí go' a sheachaint nuair a bhíonn ráta nó leibhéal an smachtbhanna á shonrú.
- D'fhéadfaí breithniú a dhéanamh ar bhosca idirphlé ag céim an iarratais á rá go bhfuil an t-iarratasóir ar an eolas faoi riachtanais an chuntais bhainc agus na riachtanais tosaithe.

Moladh 11: Clár Éifeachtúlachta Carbóin um Ba Diúil (SCEP)

Faoi láthair faigheann an Oifig Achomharc Talmhaíocht líon ard achomharc maidir leis an gClár Éifeachtúlachta Carbóin um Ba Diúil. Bheadh sé ina chuidiú dá bhféadfaí an méid seo a leanas a áireamh sa litir athbhreithnithe:

- Mínithe soiléire agus iarratas feirmeora ar athbhreithniú á dhiúltú, ag tabhairt breac-chuntas ar na cúiseanna sonracha atá le neamh-incháilitheacht.
- Tagairtí do chritéir scéime ábhartha, ag cabhrú le feirmeoirí tuiscint a fháil ar an gcaoi ar thángthas ar an gcinneadh.
- Breac-chuntas ar an bhfáth nár leor an fhaisnéis a cuireadh ar fáil san iarratas ar athbhreithniú ionas gur féidir le hiarratasóir na heasnamh ina n-aighneacht a thuiscint.

Moladh 12: Scéim Cosanta Tuilte Chalaí na Sionainne

Bhí ról lárnach ag an suíomh maidir le cúiteamh a chinneadh do scéim Cosanta Tuilte Chalaí na Sionainne.

Maidir le scéimeanna tacaíochta talmhaíochta amach anseo ina bhfuil suíomh na ndáileachtaí ina thoisc chinntitheach le haghaidh incháilitheachta, bheadh sé tairbheach dá bhféadfadh an Roinn sonraí geografacha beachta a sholáthar maidir leis an limistéar incháilithe ainmnithe. D'fhéadfadh na rudaí seo a leanas a bheith san áireamh sa mhéid sin:

- Léarscáileanna teorann soiléire agus comhordanáidí ann.
- Liosta de bhailte fearainn nó réigiúin incháilithe a bhfuil rochtain ag an bpobal orthu.
- Uirlis dhigiteach inar féidir le feirmeoirí a sonraí dáileachta a ionchur chun incháilitheacht a fhíorú.

Leis an gcur chuige sin dhéanfaí aon mheabhall a íoslaghdú, míthuiscint a chosc, agus chabhródh sé le feirmeoirí a bheith níos eolaí. Lena chois sin dhéanfaidh sé an próiseas iarratais a chuíchóiriú agus an t-ualach riaracháin a laghdú.

Moladh 13: Iarratas ar Scéim ACRES

Bhí roinnt iarratasóirí neamh-incháilithe do ghníomhaíochtaí áirithe mar gheall ar an rogha mhícheart 'anuas' a roghnú le linn an phróisis iarratais ar líne.

- D'fhéadfaí 'Córas rabhaidh ionsuite' a chur chun feidhme, lena dtabharfaí rabhadh nuair a roghnaítear gníomhaíocht, ag cur béime ar an ngníomhaíocht a roghnaíodh agus ag iarraidh a dheimhniú go bhfuil sé ceart.
- Leis an gcéim sin cinnteofar go

roghnófar Gníomhaíochtaí níos cruinne agus laghdófar leis earráidí sa phróiseas iarratais.

- Má roghnaítear Gníomhaíocht ach gan tairseach an limistéir íosta atá riachtanach don Ghníomhaíocht sin a bheith comhlíonta ba cheart go gcuirfeadh an córas cosc ar an iarratas ó bheith curtha isteach go dtí go réiteofar an tsaincheist ar leith lena mbaineann.
- Tugtar faoi deara i gcás Infheistíochtaí Neamhthairgiúla gurb é an t-aonad íosta is féidir a tharraingt ar an gCóras Faireacháin Talmhaíochta Domhanda (GLAM) an t-aonad íosta nach mór a sheachadadh don Ghníomhaíocht, mar sin ní gá aon rabhadh a thabhairt. Rinneadh an próiseas iarratais a shimpliú chun an riosca earráide daonna a íoslaghdú.

Moltaí lena mbreithniú ag Iarratasóirí Scéime

Mír A: Moltaí d'Iarratasóirí: Saincheisteanna Ginearálta

Moladh 1: Téarmaí agus Coinníollacha

- Ní mór go mbeadh iarrthóirí ar an eolas faoin méid atá sonraithe sna Téarmaí agus Coinníollacha agus i dTreoirínte na Scéimeanna sula gcuireann siad isteach a gcuid éileamh.

Ceanglaítear ar Oifigeach Achomharc téarmaí agus coinníollacha na scéime a chomhlíonadh mar aon le haon reachtaíocht ábhartha maidir le cinneadh a dhéanamh ar achomharc.

Sa chás go bhfuil feirmeoirí éiginnte, ba cheart dóibh breithniú a dhéanamh ar chomhairleoir gairmiúil nó duine inniúil eile a aimsiú chun cabhrú leo rialacha agus ceanglais na scéime a thuiscint.

Moladh 2: Stádas dlíthiúil an Iarratasóra

- Trádálaí aonair, Comhpháirtíocht Feirmeacha Cláraithe, Cuideachta Theoranta, nó eintiteas eile: Féadfaidh athrú eintitis impleachtaí suntasacha a bheith aige ar chonarthaí ilbhliantúla agus ar theidlíochtaí BISS agus ba cheart iad a shoiléiriú i gcónaí le codanna ábhartha na Roinne sula dtugtar faoi aon cheann de na hathruithe.
- Sa chás go n-úsáideann feirmeoir gníomhaire chun iarratas a chur isteach, ba cheart don fheirmeoir leagan clóite ón mbunachar sonraí den iarratas a cuireadh isteach a lorg roimh an spriocdháta mar admháil go ndearnadh an t-iarratas. Ba cheart do ghníomhairí/feirmeoirí seatanna scáileáin a choinneáil dá n-aighneacht iarratais, go háirithe i gcás nach n-eisítear ríomhphost deimhnithe uathoibríoch.

Moladh 3: Comhpháirtíochtaí/Céilí Feirmeoireachta

Moltar go láidir gur chóir do gach Tréad Comhpháirteach, Tréad Comhlachaithe nó Comhpháirtíochtaí, go háirithe iad siúd idir Céilí, scaradh soiléir airgeadais idir cuntais feirmeoireachta agus cuntais teaghligh a chinntiú

- Ba cheart do chéilí atá ag feirmeoireacht ar leithligh a bheith airdeallach gur cheart go mbeadh gach idirbheart feirmeoireachta trí chuntais ar leithligh, neamhnasctha.

Moladh 4: Ceanglais Choinníollachta

Leagtar síos leis an gcoinníollacht na ceanglais bhonnlíne d'fheirmeoirí a fhaigheann íocaíochtaí CAP agus cuirtear iad in ionad na gceanglas 'tras-chomhlíonta' sa CAB roimhe seo.

- Ba cheart d'iarratasóirí eolas a chur ar cheanglais na Coinníollachta, ina bhfuil Ceanglais Reachtúla Bhainistíochta agus Dea-riocht Talmhaíochta agus Comhshaoil maidir le huisce, ithir agus bithéagsúlacht éiceachóras.
- Ó 2022, tá feirmeoirí um Maolú maidir le Níotrátí nach gcomhlíonann na ceanglais go léir in aon bhliain amháin eisiata freisin ó iarratas a dhéanamh ar an Maolú Níotráite an bhliain dár gcionn.
- Ba cheart go mbeadh feirmeoirí airdeallach ar na hathruithe ar luachanna Nítrigine Orgánaí atá infheidhme i ndáil le beostoc, agus a chinntiú go bhfuil a gcuid feirmeoireachta á déanamh acu laistigh de na teorainneacha infheidhme faoi réir na rátaí athbhreithnithe sin.

Moladh 5: Sáruithe Coinníollachta faoi Scéimeanna Cholún 2

Ba cheart d'fheirmeoirí a bheith ar an eolas faoi na himpleachtaí iomlána a bhaineann le sáruithe coinníollachta. Cuirtear pionóis choinníollachta i bhfeidhm freisin ar íocaíochtaí ceantarbhunaithe eile — BISS, CRISS, ECO, Scéim Timpeallachta Agra-Aeráide Tuaithe, Scéim Feirmeoireachta Orgánaí, Clár Éifeachtúlachta Carbóin um Ba Diúil, SIS etc. agus d'fhéadfadh impleachtaí suntasacha a bheith ag pionóis áirithe coinníollachta. Mar shampla:

- Scéim Feirmeoireachta Orgánaí: beidh aon sárú ar an teorainn 170 Kg/ha N ina chúis le pionós 100% ar íocaíochtaí.

- Scéim Timpeallachta Agra-Aeráide Tuaithe (ACRES): d'fhéadfadh sé go measfaí go bhfuil gníomh neamh-incháilithe le haghaidh íocaíochta mar a leagtar amach i dTearmaí agus Coinníollacha chlár na Scéime Timpeallachta Agra-Aeráide Tuaithe mar thoradh ar sháruithe áirithe coinníollachta.

Moladh 6: Spricodháta le haghaidh achomhairc a chur isteach agus Tairseach achomharc ar líne

- Ní mór achomhairc a dhéanamh laistigh de 3 mhí ó dháta fhógartha chinneadh na Roinne ina choinne. Sa chás nach féidir achomharc a dhéanamh laistigh den tréimhse sin mar gheall ar imthosca eisceachtúla is féidir cás a chur faoi bhráid an Stiúrthóra le breithniú.

Tá tairseach ar líne ar fáil anois chun achomharc ar líne a chur isteach ag www.agriappeals.gov.ie agus ceanglaítear leis go n-uaslódálfar an cinneadh a bhfuil achomharc á dhéanamh ina choinne.

Roinn B: Moltaí d'Iarratasóirí: Scéimeanna Aonair

Moladh 7: Tacaíocht Ioncaim Chomhlántach d'Fheirmeoirí Óga (CIS-YF)

Tá líon suntasach achomharc ann mar gheall ar iarratais a bheith diúltaithe toisc nár léirigh iarratasóirí rialú airgeadais agus bainistíochta, de réir Théarmaí agus Choinníollacha Thacaíocht Ioncaim Chomhlántach d'Fheirmeoirí Óga (CIS-YF).

- Ba cheart d'fheirmeoirí a bheith an-soiléir nach bhfuil aon idirthréimhse ann, agus iad á mbunú mar cheann an ghabhála, agus iad ag cur isteach ar an scéim CIS-YF astu féin amháin nó i gcomhpháirt.
- Ní mór/ba cheart gach íocaíocht feirme a chur ar bun chun idirbheart a dhéanamh trí chuntas atá faoi rialú an Fheirmeora Óig, atá ainmnithe ar an gcuntas, roimh dháta iarratais CIS-YF.

Moladh 8: Scéimeanna Spriocdhírthe Nuachóirithe Talmhaíochta (TAMS)

Níor cheart d'iarratasóir éileamh íocaíochta a chur isteach ach amháin tar éis an íocaíocht iarbhír a dhéanamh. D'fhéadfadh sé go mbeadh bailíochtú breise ag teastáil ó chigireachtaí chun a chinntiú nár cuireadh an t-éileamh ar íocaíocht isteach ach amháin tar éis don earra a bheith faoi úinéireacht, ina sheilbh agus gur íocadh go hiomlán as.

- Ba cheart d'iarrthóirí a thuiscint nach nglactar le seiceanna iardhátaithe, i ndiaidh dáta maidir le héileamh ar íocaíocht, mar íocaíocht incháilithe.

Moladh 9: Scéim Timpeallachta Agra-Aeráide Tuaithe: Bia Éan sa Gheimhreadh

Ba cheart d'fheirmeoirí a bheith ar an eolas gur

féidir leis an gCóras Faireacháin Ceantair fianaise a bhrath ar aon bhia éan sa gheimhreadh de chuid na Scéime Timpeallachta Agra-Aeráide Tuaithe.

- Tá Fógraí Teicniúla eisithe chun aird a tharraingt ar fhaireachán an Chórais Faireacháin Ceantair agus ar dhátaí tábhachtacha maidir le seachadadh Gníomhaíochta.

Moladh 10: Scéim Feirmeoireachta Orgánaí

- Tá an t-iarrthóir freagrach as a cheadúnas agus stádas orgánach a chothabháil, níl aon ról reachtúil ag an Oifigeach Achomharc i ndáil le ceadúnas orgánach a bhronnadh nó a aistarraingt.
- Ní mór go dtuigfeadh rannpháirtithe na Scéime Feirmeoireachta Orgánaí go gciallaíonn aistarraingt an cheadúnais orgánaigh, á déanamh ag an Roinn nó ag an gComhlacht Deimhniúcháin Orgánach NÓ cead a thabhairt dá gceadúnas orgánach dul in éag, laistigh de théarmaí chonradh na Scéime Feirmeoireachta Orgánaí, foirceannadh ón Scéim agus aisghabháil an chúnaimh ar fad a íocadh.
- Tá braistint tugtha faoi deara ag an Oifig seo go bhfuil Maolú ó na caighdeáin orgánacha le linn na tréimhse tiontaithe 2 bhliain roimh Stádas orgánach na siombaile iomláine. Ba chóir d'iarratasóirí a bheith ar an eolas nach bhfuil aon Mhaolú i gceist. Tréimhse oiriúnaithe do thalamh/ainmhithe etc/ atá sa tréimhse agus aithnítear na costais a bhaineann leis sa Scéim Feirmeoireachta Orgánaí.

Moladh 11: Limistéir faoi Shrianta Nádurtha

- Ba cheart go dtuigfeadh iarratasóir na ceanglais a bhaineann le dlús stocála, fiú amháin sa chás go mbíonn srianta tréada i gceist.
- Ba cheart go mbeadh iarratasóirí ar an eolas faoi luachanna aonad beostoic nua atá i bhfeidhm ó thús 2023, tá luach an aonaid beostoic laghdaithe le haghaidh catagóirí áirithe ainmhithe.
- Ba cheart go ndíreoidh feirmeoirí caorach agus gabhar ar a nDaonáireamh Caorach/Gabhar agus a chinntiú go bhfuil a gcláir ealta cothrom le dáta.

Ba cheart d'iarratasóirí Limistéar faoi Shrianta Nádurtha an méid seo a leanas a chinntiú:

- Go ndéanann siad Iarratas (bí cúramach nach gcuireann tú tic sa 'ticbhosca')
- An meándlús stocála bliantúil a chomhlíonadh
- Tréimhse Choinneála Stoic 28 seachtaine as a Chéile a choinneáil

Moladh 12: Teidlíochtaí Íocaíochta BISS

- Ba cheart go mbeadh bearta cuí á ndéanamh ag feirmeoirí d'fhonn a chinntiú go bhfuil aon teidlíocht atá léasaithe acu in úsáid go hiomlán de réir cheanglais na scéime. Ba cheart go mbeadh feirmeoirí airdeallach i gcónaí ar na ceanglais a bhaineann le teidlíocht agus má tá siad in amhras faoi aon rud ba cheart dóibh comhairle agus/nó faisnéis a lorg.

Aguisín A: Cairt Eagrúcháin na hOifige Achomharc Talmhaíochta

Stiúrthóir

Lynda O'Regan

Leas-Stiúrthóir

Siobhán Casey

Oifigigh Achomharc Talmhaíochta

Claire Kennedy
Francis Dowling
Cormac Fitzpatrick****

Guy Mahon
Liam Kinsella
Vincent Upton***

Mary Lawlor
Michelle McNamara
Luke Sweetman***

Jim Gallagher
Dan Molloy
Bernadette Murphy*

Riarachán Dobharshaothraithe

Treasa Langford (PC)

Riarachán Achomharc Talmhaíochta agus Foraoiseachta

Ruth Kinehan (PC)

Riarachán Achomharc Dobharshaothraithe

Mary Hegarty (PC)
Karl Brogan (AOF)**
Michelle Moloney (AOF)
Fergus Donegan (OF)*
Brian Fearon (OF)**
Brona Leonard (OC)
Majella Murphy (OC)
Agatha Ogwuazor (OC)**
Aisling Crossan (OC)**

Riarachán Achomharc Talmhaíochta

Michael Ryan (AOF)
Marie Dobbyn (OF)
Brian Kealy (OC)
Rachael Conlon (OC)
Heather Dunphy (OC)*
Jacyntha Carroll (OC)*

Riarachán Achomharc Foraoiseachta

Radoslaw Wojtczak
(AOF)**
Aedin Doran (OF)
Roisin Moore (OC)

* D'fhág sé an Oifig Achomhairc Talmhaíochta in 2025

** Chuaigh sé/sí isteach san oifig Achomharc Talmhaíochta in 2025

*** Comhalta den Choiste Achomharc Foraoiseachta freisin

**** Chuaigh sé isteach san Oifig Achomharc Talmhaíochta agus d'fhág sé í in 2025

Aguisín B: Reachtaíocht Rialaithe

Reachtaíocht Phríomha

Tá obair na hOifige Achomharc Talmhaíochta á rialú go príomha ag:

Uimhir 29 de 2001. An tAcht um Achomhairc Talmhaíochta, 2001

Leasuithe ar an Acht um Achomhairc Talmhaíochta 2001

Uimhir 33 de 2004. An tAcht um Bainistíocht na Seirbhíse Poiblí (Earcaíocht agus Ceapacháin) 2004, lena leasaítear an tAcht um Achomhairc Talmhaíochta 2001

Uimhir 15 de 2013. An tAcht um Shláinte agus Leas Ainmhithe

Uimhir 31 de 2014. An Acht Foraoiseachta 2014

Uimhir 15 de 2020. An tAcht Foraoiseachta (Forálacha Ilghnéitheacha) 2020

Uimhir 38 de 2024. An tAcht um Achomhairc Talmhaíochta (Leasú) 2024

Ionstraimí Reachtúla ábhartha agus is déanaí

I.R. Uimh. 193/2002 — Na Rialacháin 2002 um Achomhairc Talmhaíochta

I.R. Uimh. 219/2017 — An tAcht um Achomhairc Talmhaíochta 2001 (Leasú ar an Sceideal) Rialacháin 2017

I.R. Uimh. 68/2018 — Rialacháin 2018 an Choiste Achomharc Foraoiseachta

I.R. Uimh. 418/2020 — Rialacháin 2020 an Choiste Achomharc Foraoiseachta

I.R. Uimh. 353/2021 — Rialacháin 2021 (Alt 14A) fán Acht um Achomhairc Talmhaíochta 2001

I.R. Uimh. 423/2023 — Rialacháin 2023 (Alt 14A) fán Acht um Achomhairc Talmhaíochta 2001

I.R. Uimh. 521/2023 — Rialacháin 2023 (Leasú ar an Sceideal) fán Acht um Achomhairc Talmhaíochta 2001

I.R. Uimh. 369/2024 — Rialacháin 2024 (Leasú ar an Sceideal) fán Acht um Achomhairc Talmhaíochta 2001

I.R. Uimh. 567/2025 — Rialacháin 2025 (Leasú ar an Sceideal) fán Acht um Achomhairc Talmhaíochta 2001

Tá cóipeanna de gach reachtaíocht ar fáil ar shuíomh gréasáin Ríomhleabhar Reachtanna na hÉireann www.irishstatutebook.ie.

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

An Oifig Achomharc
Talmhaíochta
Agriculture
Appeals Office

Deartha ag Mochua Print & Design | www.mochuaprint.ie
Íomhánna stoic arna n-úsáid ó www.freepik.com

**An Oifig Achomharc
Talmhaíochta
Cúirt Choill Mhinsí
Port Laoise
Co. Laoise
R32 DTW5**

(057) 863 1900